

Övergång eller undergång?

– en utvärdering av processen vid spelarövergångar
inom svensk elitfotboll

Louise Engzell

Åsa Hermanson

GYMNASTIK- OCH IDROTTSHÖGSKOLAN

Examensarbete 48:2006

Sport Management Programmet: 2003-2006

Handledare: Christer Pallin

Transfers in jeopardy?

– an evaluation of transfer procedures in Swedish professional football

Louise Engzell

Åsa Hermanson

GYMNASTIK- OCH IDROTTSHÖGSKOLAN

Thesis 48:2006

Sport Management Programmet: 2003-2006

Tutor: Christer Pallin

Sammanfattning

Syfte och frågeställningar

Syftet med uppsatsen var att utvärdera processen vid spelarövergångar, både regelmässigt och praktiskt, inom svensk elitfotboll. Vår övergripande frågeställning var: Är SvFF: s reglemente för övergångar otydliga, eller brister kunskapen och moralen hos de inblandade vid övergångar där det går fel? För att kunna svara på den frågan ställde vi oss frågorna: Hur ser elitfotbollsklubbarna på processen och reglerna vid spelarövergångar? Hur ser de Allsvenska spelarna på övergångsprocessen? Finns det några regler för vilka påföljder som fås vid ett kontraktbrott eller ett brott mot SvFF: s reglemente?

Metod

Vi genomförde tre intervjuer samt två enkätstudier. Intervjuerna låg till grund för den första enkätstudien men användes även som djupintervjuer till några frågor i enkäten. Den andra enkätstudien användes för att verifiera resultatet av den första studien, detta för att kunna peka på vad som är otydligt och vilka faktorer som bidrar till att det i vissa fall går fel. Vi har även jämfört nationella regler för övergångar med de internationellt gällande, för att belysa skillnaderna och undersöka om dessa har påverkan på förfaringssätt och resultat i praktiken.

Resultat

Resultatet visade att reglerna i sig är tydliga. Dock brister hanteringen hos de inblandade i de fall där man inte är van vid förfarandet och där reglerna därför kan vara något svåra att tyda. En bidragande faktor till varför det kan uppkomma missförstånd är att moralen hos de inblandade inte alltid är hög och att tillräcklig kunskap om regelverket saknas. I Sverige ges inga direktiv för vad som gäller vid brott mot reglementet. En skiljenämnd löser tvisterna, vilket är bra enligt klubbarna eftersom den tar hänsyn till fotbollens egna regler.

Slutsats

Reglementet är tydligt men att det inte är helt anpassat efter FIFA: s regler gör att processen försvåras för de inblandade då det kan uppstå missförstånd. Detta leder till att klubbarna måste agera mer professionellt. SvFF bör ställa högre krav på att ledare i berörda positioner ska inneha den kunskap som krävs. Bristande moral är något som blir allt vanligare och kanske borde SvFF sätta ner foten och statuera exempel. Fotbollsfamiljen ska tala samma språk och gör den inte det måste SvFF som högsta organ säga ifrån.

Innehållsförteckning

1. Introduktion.....	7
1.1. Inledning.....	7
1.2. Syfte och frågeställningar.....	7
1.2.1. Syfte	7
1.2.2. Frågeställningar	7
1.3. Avgränsningar	7
2. Bakgrund	9
2.1. Batan-affären.....	9
2.2. Tidigare forskning	11
2.2.1. Bosman-domen.....	11
2.2.2. Bosman-domen i Sverige	12
2.3. Regler för övergångar.....	14
2.3.1. Steg 1 – Definition av en professionell spelare.....	14
2.3.2. Steg 2 – Perioder då spelare får byta klubb.....	14
2.3.3. Steg 3 – Tillvägagångssätt vid övergång.....	15
2.3.4. Steg 4 – Registrering av spelare.....	16
2.3.5. Steg 5 – Regler för brott mot reglerna.....	17
2.4. Vägen till påskrift – i praktiken.....	18
2.4.1. Steg 1 – Kontakta klubben	18
2.4.2. Steg 2 – Förhandling med spelaren	18
2.4.3. Steg 3 – Kontraktet skrivs	18
2.4.4. Steg 4 – Förhandling med den säljande klubben.....	19
3. Metod	20
3.1. Val av metod	20
3.2. Tillvägagångssätt.....	20
3.3. Datainsamling.....	20
3.3.1. Enkätmetodik	21
3.3.2. Intervjumetodik	22
3.4. Reliabilitet	22
3.5. Validitet	23
3.6. Bortfallsanalys.....	23
3.6.1. Bortfallsanalys – klubbar	23
3.6.2. Bortfallsanalys – spelare	23
4. Resultat.....	25
4.1. Datainsamling – klubbenkäter.....	25
4.2. Datainsamling – Spelarenkät.....	35
4.3. Datainsamling – Intervjuer.....	44
4.3.1. Respondent A	44
4.3.2. Respondent B	44
4.3.3. Respondent C	46
5. Diskussion	49
5.1. Slutsatser	53
5.2. Vidare forskning.....	54
Käll- och litteraturlista.....	55
Otryckta källor.....	55
Tryckta källor	55
Elektroniska källor	56
Bilaga 1.	57

Bilaga 2.	58
Bilaga 3.	60
Bilaga 4.	61
Bilaga 5.	62
Bilaga 6.	63
Bilaga 7.	64
Bilaga 8.	65
Bilaga 9.	70

Figurförteckning

Figur 1 – Hur många procent av er spelartrupp har Svenska Fotbollsförbundets (SvFF) spelaravtal?.....	25
Figur 2 – Har ni läst SvFF: s reglemente för spelarövergångar?	25
Figur 3 – Tycker ni att SvFF:s regler för spelarövergångar är tydliga?.....	26
Figur 4 – Hur många procent av de kontrakterade spelarna säljer ni innan kontraktstiden gått ut?	27
Figur 5 – Hur många procent av era spelare byter klubb som Bosman-fall?.....	27
Figur 6 – Är ni nöjda med hur spelarövergångar går till (processen)?	27
Figur 7 – Är ni nöjda med hur spelarövergångar hanteras av SvFF?.....	29
Figur 8 – Finns det brister hos er klubbar vid hanteringen av spelarövergångar?	30
Figur 9 – Använder ni er av muntliga avtal vid spelarövergångar?.....	31
Figur 10 – Skulle ni lita på ett muntligt avtal?.....	31
Figur 11 – Tycker ni att man är överens innan alla papper skrivits under?	32
Figur 12 – Hur tycker ni att moralen vid spelarövergångar är i Fotbollssverige?	32
Figur 13 – Hur är spelarnas moral, när det gäller övergångar?.....	33
Figur 14 – Hur är moralen mellan klubbarna?	33
Figur 15 - Hur är agenternas moral, vid spelarövergångar?.....	33
Figur 16 – Skulle ni vilja kunna ta upp ett kontraktsbrott som ett civilrättsmål i domstol istället för i skiljenämnden?	33
Figur 17 – Tror ni att det är lätt att begå kontraktsbrott?	34
Figur 18 – Vilket år är du född?.....	35
Figur 19 – Har du tecknat ett Spelaravtal från SvFF som gäller nu?.....	35
Figur 20 – Har du läst texten i avtalet inklusive paragraferna på baksidan?	36
Figur 21 – Var paragraferna lättförståliga?	36
Figur 22 – Har du läst SvFF: s reglemente för övergångar?	36
Figur 23 – Tycker du att reglerna är tydliga?.....	37
Figur 24 – Vem har du som rådgivare?.....	37
Figur 25 – Litar du på din rådgivare/agent?.....	37
Figur 26 – Läser du igenom kontraktet ordentligt innan du skriver på?	38
Figur 27 – Vad styr ditt agerande vid en förhandling?	38
Figur 28 – Vad tror du styr rådgivarens/agentens agerande vid en förhandling?	39
Figur 29 – Vad tror du styr klubbens agerande vid en förhandling	39
Figur 30 – Har du bytt klubb under tiden som du redan har varit kontrakterad?.....	40
Figur 31 – Har dina övergångar fungerat bra hittills?.....	40
Figur 32 – Hur många olika klubbar har du tillhört som professionell spelare?.....	40
Figur 33 – På vilket sätt kom du till din nuvarande klubb?	41
Figur 34 – Hur kom du dit (ett eller flera alternativ)?.....	41
Figur 35 – Har det blivit som du har förväntat dig när du har bytt klubb?	41
Figur 36 – Hur tror du att moralen kring övergångar är bland spelare i Sverige?	42
Figur 37 – Hur är klubbarnas moral när det gäller övergångar?	42
Figur 38 – Hur är agenternas moral när det gäller övergångar?.....	43
Figur 39 – Hur mycket har du att säga till om vid en eventuell övergång?	43
Figur 40 – Är du med vid förhandlingen?.....	43
Figur 41 – Vem för talan vid förhandlingen?.....	44

1. Introduktion

1.1. Inledning

Idén till den här uppsatsen uppkom efter att Stefan Batan, då aktiv i fotbollsklubben Assyriska, skrev kontrakt med två Allsvenska klubbar samtidigt. Då vi tyckte att detta förfarande skapar onödiga konflikter, väcktes intresset av att utvärdera var i processen vid övergångar som det brister när det går fel. Frågan var om SvFF: s reglemente för övergångar är bristfälligt eller om det finns andra faktorer som spelar in. I debatten som följde efter Batans beslut att skriva kontrakt med Djurgårdens IF (DIF) ville AIK att SvFF: s skiljenämnd skulle fatta ett prejudicerande beslut för att på så sätt klargöra vad ett kontrakt principiellt innebär. Beslutet skulle förhindra dels att spelare ska kunna agera på det här viset mot klubbar och dels att klubbarna ska kunna bortse från skrivna kontrakt om de hittar en bättre spelare. AIK valde dock att inte ta upp fallet i skiljenämnden och därför har SvFF inte gått vidare i frågan.

1.2. Syfte och frågeställningar

1.2.1. Syfte

Syftet med uppsatsen är att utvärdera processen vid spelarövergångar, både regelmässigt och praktiskt, inom svensk elitfotboll.

1.2.2. Frågeställningar

1. Är SvFF: s reglemente för övergångar otydligt, eller brister kunskapen och moralen hos de inblandade vid övergångar där det går fel?
2. Hur ser elitfotbollsklubbarna på processen och reglerna vid spelarövergångar?
3. Hur ser de Allsvenska spelarna på övergångsprocessen?
4. Finns det några regler för vilka påföljder som fås vid ett kontraktsbrott eller ett brott mot SvFF: s reglemente?

1.3. Avgränsningar

Vi har valt att avgränsa oss till professionella fotbollsspelare. Vi tar därför bara upp de regler i SvFF: s Tävlingsbestämmelser 2006 som rör spelare med denna status.¹ Detsamma gäller när

¹ SvFF, Tävlingsbestämmelser, 2006 <<http://www.svenskfotboll.se/files/{A1DAB959-55DD-417A-BF53-9ABA6A63ECDD}.pdf>>, 4 kap. 1.6.1 § (2006-01-23).

vi har använt oss av FIFA: s Regulations for the Status and Transfer of Players. Definitionen av en professionell är en spelare som får minst 3 000 kronor i lön eller skattepliktiga förmåner under ett kalenderår.² Vidare har vi avgränsat oss till spelare som är kontrakterade eftersom spelarnas status - därmed även reglerna för övergångar - motsvarar vår bakgrund. Vår definition på elitfotboll är samtliga klubbar i Allsvenskan, Superettan och Damallsvenskan säsongen 2006. Vi ställde oss lite frågande till Damallsvenskan, på grund av den ekonomiska situationen inom svensk damfotboll, där spelarna inte är avlönade på samma sätt som i herrserierna. Vi valde ändå att ha med dessa klubbar eftersom de spelar i Sveriges högsta division.

² SvFF, Tävlingsbestämmelser, 2006, 4 kap. 1.6.2 §

2. Bakgrund

2.1. Batan-affären

Batan-affären kan betraktas som en av tidernas mest märkliga övergångar. Sommaren 2005 var han nästan klar för DIF, men när transferfönstret (registreringsperioden) stängde hade fortfarande ingen övergång skett. I november offentliggjordes i media att han var ”klar” för AIK. Trots detta tog händelserna en oväntad vändning då Batan och Assyriska skrev på för DIF.³ Detta kom som en stor överraskning för AIK, som hade en skriftlig överenskommelse med Batan och en muntlig med Assyriska.

För att ge sin syn på händelsen kallade AIK till presskonferens några timmar efter beskedet.⁴ Enligt AIK: s VD Charlie Granfelt skulle de ”pröva ärendet Stefan Batan både i skiljenämnd och civilrätt samt i en etisk-moralisk debatt internt inom SEF (Föreningen Svensk Elitfotboll, förf. anm.) angående förhandlingar, kontrakt och överenskommelser mellan SEF-medlemmar”.⁵ Granfelt medger att den svaga punkten för AIK: s del är att det inte finns något skriftligt avtal mellan dem och Assyriska.⁶ Han påpekar även att det motsatta skulle kunna hända; klubbarna kan göra sig av med spelare de skrivit kontrakt med om en bättre spelare dyker upp.⁷

Enligt Krister Malmsten (chefsjurist SvFF) gäller ett muntligt avtal och om skiljenämnden anser att AIK har rätt kan Batan tvingas att spela för dem.⁸ Han kan däremot inte bli avstängd för spel, det vill säga bli ett så kallat ettårsfall.⁹

³ Joakim Svensson, Batan: “Jag blev lurad“, 2005-11-21

<<http://expressen.se/expressen/jsp/polopoly.jsp?a=474138>> (2006-01-05).

⁴ Anders Lundqvist, Batan ratade AIK - skrev på för Djurgården, 2005-11-21

<<http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?d=672&a=491162&previousRenderType=1>> (2006-01-05).

⁵ AIK Fotboll genom Charlie Granfelt, AIK Fotboll om hoten mot Stefan Batan, 2005-11-23

<<http://www.aik.se/fotboll/aikindex.html?fotboll/2005/herrar/lasvart/051123stefanbatan.html>> (2006-01-05).

⁶ Mats Bråstedt, AIK:s vd: Batan ska stängas av. Batan: Min agent lurade mig. Agenten: Jag är besviken, 2005-11-22 < <http://www.expressen.se/expressen/jsp/polopoly.jsp?a=474573>> (2006-01-05).

⁷ Lundqvist

⁸ Mathias Gurestam, Batan kan tvingas att spela i AIK, 2005-11-23

<http://www.city.se/ArticlePages/200511/22/20051122171002_City753/20051122171002_City753.dbp.asp> (2006-01-05).

⁹ Emil Englund, Stefan Batan kan inte bli avstängd, 2005-11-23

<<http://svt.se/svt/jsp/Crosslink.jsp?d=21511&a=492030>> (2006-01-05).

AIK var säkra på att de skulle få rätt i skiljenämnden men de ansåg att Batan hade gjort sig omöjlig för spel. De bestämde sig således för att inte ta fallet till skiljeförfarande. Däremot hoppades de att SvFF skulle ta upp ärendet för granskning på eget initiativ, varpå SvFF svarade att ett sådant förfarande är omöjligt¹⁰ eftersom de inte självmant tar upp fall som inte anmäls av klubbarna.¹¹ ”AIK uppmanar SEF eller SvFF att ex officio, dvs på eget initiativ, utreda och pröva hur denna affär har skötts av inblandade klubbar, agenter och övriga och huruvida regelbrott eller kringgående av regler i strid med god ordning inom fotbollen har förekommit.” De punkter som AIK tog upp var bland andra:

- En klubb får inte ta kontakt med en kontrakterad spelare förrän klubbarna är överens om villkoren.
- Är det korrekt att en klubb kan sälja en spelare två gånger (enligt kap. 4 § 15.1 i Tävlingsbestämmelserna 2006 får inte en spelare skriva på en övergångsanmälan för en klubb om han redan skrivit på en övergångsanmälan för en annan klubb)?
- Får man agera oetiskt mot den praxis och ordning som regelverket åstadkommer?

AIK anser att Batan-affären är ett ypperligt tillfälle för SEF och SvFF att se igenom sina regler, hur de tolkas och tillämpas. Vid regelbrott bör de ansvariga bli disciplinärt bestraffade. ”De enda som tjänar på att osäkerheten tillåts öka och klimatet hårdna i svensk fotboll är advokaterna. De stora förlorarna är klubbarna och spelarna och då framför allt de mindre klubbarna som redan idag har begränsade resurser. Därför är dessa frågor så viktiga att klargöra.”¹²

Vi har endast redogjort för Batan-fallet för att belysa att det kan uppstå komplikationer vid övergångar. Fallet kommer inte att tas upp mer i uppsatsen då vårt syfte är att utvärdera reglerna och inte detta specifika fall.

¹⁰Emil Englund, AIK tar inte Batan-fallet vidare, 2005-12-09
<<http://svt.se/svt/jsp/Crosslink.jsp?d=21807&a=502243>> (2006-01-05).

¹¹ Mail 27/2 2006 från Ulrika Karlsson, Åsa Hermanson, *Idrottshögskolan, Stockholm*.

¹² AIK: s hemsida, Affären Stefan Batan – slutord från AIK, 2005-12-09
<<http://www.aik.se/fotboll/aikindex.html?fotboll/2005/herrar/lasvart/051209batan.html>> (2006-01-05).

2.2. Tidigare forskning

2.2.1. Bosman-domen

Bosman-domen tillkom år 1995 på grund av en konflikt mellan den belgiske spelaren Jean-Marc Bosman och hans fotbollsklubb R.C. Liège. Bosman hävdade att det belgiska fotbollsförbundet samt UEFA:s och FIFA:s övergångsbestämmelser hade hindrat hans övergång till en fransk klubb. Han ville att den nationella domstolen skulle fastställa att övergångsbestämmelserna inte kunde tillämpas i hans fall. Enligt Romfördraget var de oförenliga med både konkurrensbestämmelserna och den fria rörligheten för arbetstagare inom EU.¹³

Följande frågor ställdes till EG-domstolen:

”Skall artiklarna 48, 85 och 86 i Romfördraget av den 25 mars år 1957 tolkas så att de förbjuder

- a. en fotbollsklubb att kräva och ta emot betalning i form av en summa pengar när en av klubbens spelare, vars kontrakt löper ut, går till en ny klubb?
- b. de nationella och internationella idrottsförbunden eller –federationerna från att införa bestämmelser i sina respektive regelsystem som begränsar tillträde för utländska spelare från Europeiska gemenskapen till de turneringar de organiserar?”¹⁴

I Romfördraget gällande den fria rörligheten ska all diskriminering på grund av nationalitet av arbetstagare i medlemsstaterna förhindras, gällande sysselsättning, lön och övriga arbets- och anställningsvillkor – alla ska ha rätt att förflytta sig fritt inom medlemsstaterna för att arbeta. Domstolen hävdade att övergångsbestämmelserna påverkade spelarnas möjlighet till arbete i de övriga medlemsstaterna. Då detta hindrade den fria rörligheten ansågs de vara oförenliga med bestämmelserna i fördraget.¹⁵

Innan domen trädde i kraft kunde en klubb få betalt för en kontraktslös spelare som gick över till en annan klubb. Då inte alla klubbar hade råd att betala stora summor för spelare, speciellt

¹³ [www.europa.eu.int](http://europa.eu.int): s hemsida, Idrott och fri rörlighet Bosman domen, <http://europa.eu.int/comm/sport/key_files/cirk/b_bosman_sv.html> (2003-12-14).

¹⁴ [www.europa.eu.int](http://europa.eu.int): s hemsida

¹⁵ [www.europa.eu.int](http://europa.eu.int): s hemsida

i de lägre divisionerna, hindrades många spelare från att byta klubb. Dessutom fick bara ett visst antal utländska spelare användas i matcher anordnade av de olika förbunden.¹⁶

Bosman-domen var bara ett första steg i EU: s granskning av fotbollens regelverk. Domen ledde till en omfattande diskussion mellan EU-kommissionen och FIFA vilket slutade med att FIFA tog fram ett nytt regelverk som trädde i kraft den 1 september, år 2001. De nya reglerna är en kompromiss mellan EU: s krav på att idrotten ska respektera de rättigheter som gäller i samhället och FIFA: s krav på att fotbollen såsom kulturell och social företeelse ska respekteras. Därför måste en viss form av egna regler få förekomma.¹⁷

2.2.2. Bosman-domen i Sverige

När Bosman-domen tillkom för nio år sedan valde Sverige att stå utanför, men från och med den 15 november år 2004¹⁸ har Sverige som sista land tvingats att genomföra nya bestämmelser gällande nationella övergångar. Tidigare har Bosman-reglerna endast styrt internationella övergångar.¹⁹ Alla kontraktlösa fotbollsspelare är numera att jämföras med vilken arbetstagare som helst. Så länge han är utan avtal är han fri att arbeta för vilken annan klubb/arbetsgivare han vill.²⁰ I huvudsak innebär domen fria övergångar för kontraktlösa spelare från och med säsongen 2005.²¹ Däremot måste den nya klubben betala utbildningsersättning för en spelare under 23 år till de klubbar han har spelat för tidigare.²² Antalet övergångar begränsades till en per spelare under perioden 15 november till och med den 14 november följande år.²³

Att Sverige efter lång tid ändrade sina övergångsregler har skapat oro hos de mindre klubbarna. Vissa klubbar anser att det kan vara det största och värsta som har drabbat den ideella idrotten på väldigt länge.²⁴ Pengar inom idrotten är i sig inget nytt, men storleken på

¹⁶ www.europa.eu.int: s hemsida

¹⁷ Carl Fhager, "FIFA: s transferregler – några anmärkningar beträffande dess praktiska konsekvenser": i *Artikelsamling 2005*, red. Krister Malmsten, *Idrottsjuridisk skriftserie Nr 10* (Växjö: SISU Idrottsböcker, 2005), s. 57-63.

¹⁸ Sven Gustavsson, Nu har Sverige accepterat Bosman-domen, 2004-03-27 <<http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?d=647&a=248749>> (2006-02-15).

¹⁹ Intervju 9/2 2006 med Respondent C, bandupptagning, i *författarnas ägo*.

²⁰ Thomas Fransson, Slutet på den ideella verksamheten? <<http://www.hskfotboll.nu/bosman2.html>> (2006-02-15).

²¹ SvFF, Övergångar i Sverige FIFA-anpassas, <<http://www.svenskfotboll.se/t2vv.asp?p=7175&x=1&a=96478>> (2006-02-15).

²² Gustavsson

²³ SvFF, Övergångar i Sverige FIFA-anpassas

²⁴ Fransson

beloppen har ökat dramatiskt, enorma övergångssummor hör nuförtiden till vanligheten. Mestadels har det då handlat om elitspelare – proffs – som har haft fotbollen som huvudsaklig inkomstkälla.²⁵ Många tror att Bosman-domen kan komma att drabba klubbarna längre ner i seriesystemet och att detta kan vara en fara för dem.²⁶ De nya övergångsreglerna gör att de måste skriva SvFF: s Spelaravtal med spelare som erhåller en ersättning på minst 3 000 kronor per år.²⁷ En följd av detta kan vara att de frestas att betala sina spelare svart. En del av dessa klubbar har aldrig sett sig själva och spelarna som arbetsgivare respektive arbetstagare, de kanske inte ens har diskuterat avtal eller kontrakt. Att ha en trupp med cirka 20 kontrakterade spelare kan kosta de mindre klubbarna uppemot 150 000 - 200 000 kronor varje år i fasta avgifter och löner.²⁸

Lars-Åke Lagrell (SvFF: s ordförande) kommenterar att besluten gällande övergångsreglerna har tagits i samförstånd efter flera års arbete. Delbeslut har fattats på vägen mot de nya reglerna och allt har bedrivits för svensk fotbolls bästa. Genom att inte betala en spelare över 3 000 kronor i ersättning under ett år tvingas inte klubbarna att skriva SvFF: s Spelaravtal med honom. De nya bestämmelserna kanske inte är bättre än de tidigare, men Sverige var tvingade att anpassa sig till de nya övergångsprinciper som FIFA och EU-kommissionen hade enats om.²⁹

De flesta Allsvenska klubbar verkar ha anpassat sig bra till de nya bestämmelserna. De har varit medvetna om Bosman-domen länge eftersom de flesta köper och säljer spelare internationellt. På sikt skulle det vara ohållbart att Sverige skulle stå utanför reglerna i övriga Europa. Att reglerna också blir anpassade till de internationella kan underlätta tydligheten.³⁰

Bosman-domen påverkar inte vårt arbete mer än att de nationella övergångsreglerna har anpassats till FIFA: s reglemente. En relevant följd av domen är dock att idrottsklubbar har blivit medvetna om att i stort sett samma regler och principer gäller för professionella idrottsutövare som för anställda i vilken annan näringsverksamhet som helst.³¹

²⁵ Fransson

²⁶ Daniel Sjöberg, Allsvenska klubbarna väl förberedda för Bosman, 2005-02-25
<<http://www.fotbolldirekt.com/IndexNews.cfm?ID=15837>> (2006-02-15).

²⁷ Fransson

²⁸ Fransson

²⁹ www.hskfotboll.nu, Lagrell och Fransson debatterar Bosman-domen, 2004-10-06
<<http://www.hskfotboll.nu/lagrell.htm>> (2006-01-05).

³⁰ Sjöberg

³¹ Krister Malmsten, Christer Pallin, *Idrottens föreningsrätt*, 2. uppl. (Stockholm: Norstedts Juridik AB, 2005),

Inför säsongen 2006 har Tävlingsbestämmelserna reviderats för att bli allt mer anpassade efter FIFA: s regler samt efter vår svenska säsong. Detta tror vi kommer att göras med jämna mellanrum då reglerna är så pass nya.

2.3. Regler för övergångar

Vår beskrivning av hur det regelmässigt ska gå till vid övergångar baseras på SvFF: s Tävlingsbestämmelser 2006 och FIFA: s Regulations for the Status and Transfer of Players. Detta på grund av att SvFF, på deras hemsida, hänvisar till sina Tävlingsbestämmelser samt till FIFA: s internationella regler, vid frågor om övergångar. Vi har valt de paragrafer som behandlar övergångar ur FIFA: s samt SvFF: s reglementen. FIFA: s regler är citerade medan de svenska har sammanfattats. Vi bifogar en översättning på de paragrafer som vi har använt ur FIFA: s regler i Bilaga 2. Vi har även behövt titta på Reglementet för SvFF: s skiljenämnd, SvFF: s reglemente för spelaragenter och SvFF: s Spelaravtal för att hitta de svenska likheterna med FIFA: s regler. Vi har delat upp reglerna i kronologisk ordning vilket motsvarar de steg man ska ta vid spelarövergångar.

2.3.1. Steg 1 – Definition av en professionell spelare.

FIFA: “Players participating in Organised Football are either Amateurs or Professionals.”³²

“A Professional is a player who has a written contract with a club and is paid more than the expenses he effectively incurs in return for his footballing activity.”³³

SvFF: En professionell spelare tjänar minst 3 000 kronor under ett år i skattepliktig inkomst.³⁴

2.3.2. Steg 2 – Perioder då spelare får byta klubb.

FIFA: “Players may only be registered during one of the two annual Registration Periods fixed by the relevant Association.”³⁵

“The first Registration Period shall begin after the completion of the Season and shall normally end before the new Season starts. This period may not exceed twelve weeks. The

s. 149-150.

³² FIFA, Regulations for the Status and Transfer of Players, 2003-10-19
<http://www.fifa.com/documents/static/regulations/Status_Transfer_EN.pdf> 2 chap. 2:1 art. (2006-01-26).

³³ FIFA, Regulations for the Status and Transfer of Players, 2003-10-19, 2 chap. 2:2 art.

³⁴ SvFF, Tävlingsbestämmelser, 2006, 4 kap. 1.6.2 §

³⁵ FIFA, Regulations for the Status and Transfer of Players, 2003-10-19, 3 chap. 6:1 art.

second Registration Period shall normally occur in the middle of the Season and may not exceed four weeks.”³⁶

SvFF: En spelarövergång kan bara ske under någon av, de av SvFF fastställda, registreringsperioderna³⁷, vilka är: 15 november – 31 mars och 1 juli – 31 augusti.³⁸ De svenska registreringsperioderna är längre än de internationella eftersom den svenska säsongen är mycket kortare och ligger på den andra halvan av året jämfört med övriga länders säsonger.³⁹

2.3.3. Steg 3 – Tillvägagångssätt vid övergång.

FIFA: “A club intending to conclude a contract with a Professional must inform his current club in writing before entering into negotiations with that Professional. A Professional shall only be free to conclude a contract with another club if his contract with his present club has expired or will expire within six months. Any breach of this provision shall be subject to appropriate sanctions.”⁴⁰

SvFF: SvFF: s Tävlingsbestämmelser 2006 saknar motsvarighet till regeln om att en klubb måste kontakta den nuvarande klubben innan de inleder förhandlingar med en spelare.⁴¹ Den enda regel som är liknande är att en spelare förbinder sig att inte sluta avtal eller förhandla med annan klubb, utan samtycke från den nuvarande klubben, tidigare än sex månader före kontraktets utgång.⁴² När en spelare ska byta klubb skickar den nya klubben en övergångsansökan till den nuvarande klubben så snart som spelaren och den nya klubben är överens om övergången. Övergångsansökan ska överlämnas mot kvitto eller skickas rekommenderat.⁴³ Den nuvarande klubben överlämnar sedan ansökan, inom en vecka från att den mottogs, till den nya klubben. Därefter skickar den nya klubben in övergångsansökan så att den är SvFF tillhanda senast sista dagen i registreringsperioden.⁴⁴ Om den nya klubben inte får tillbaka övergångsansökan inom en vecka får de skicka in sitt exemplar till SvFF, då

³⁶ FIFA, Regulations for the Status and Transfer of Players, 2003-10-19, 3 chap. 6:2 art.

³⁷ SvFF, Tävlingsbestämmelser, 2006, 4 kap. 2.2 §

³⁸ SvFF, Tävlingsbestämmelser, 2006, 4 kap. 1.5 §

³⁹ Intervju 24/1 2006 med Respondent A, bandupptagning, i författarnas ägo.

⁴⁰ FIFA, Regulations for the Status and Transfer of Players, 2003-10-19, 4 chap. 18:3 art.

⁴¹ Mail 20/2 2006 från Göran Blomgren, Åsa Hermanson, *Idrottshögskolan, Stockholm*.

⁴² SvFF: s Spelaravtal, § 2.3, s. 2, via mail 20/1 2006 från Ulrika Karlsson, Åsa Hermanson, *Idrottshögskolan, Stockholm*.

⁴³ SvFF, Tävlingsbestämmelser, 2006, 4 kap. 9.2 §

⁴⁴ SvFF, Tävlingsbestämmelser, 2006, 4 kap. 9.1 §

detta räknas som ett godkännande av den nuvarande klubben.⁴⁵ För att övergången ska gå så snabbt som möjligt, måste klubben följa SvFF: s och FIFA: s bestämmelser.⁴⁶

FIFA: “If an agent is involved in the negotiation of a contract, he shall be named in that contract.”⁴⁷

SvFF: En agent måste inneha licens från SvFF, med undantag för advokater eller spelares anhöriga, föräldrar, syskon och make.⁴⁸

”Agents namn och namnteckning, ska antecknas i anställningsavtal som upprättas under agentens medverkan.”⁴⁹

”Om en spelare inte nyttjar en agents tjänster ska detta uttryckligen anges i det aktuella anställningsavtalet.”⁵⁰

”Förening som vill kontraktera en spelare får endast förhandla med:

- spelaren själv,
- licensierad agent, eller
- annan som anges i artikel 1, stycke 3.”⁵¹

2.3.4. Steg 4 – Registrering av spelare.

FIFA: “Players may only be registered [---] if an application from the club is validly submitted to the Association concerned during a Registration Period.”⁵²

“The application for registration of a Professional must be submitted together with a copy of the player’s contract.”⁵³

SvFF: En spelare måste ha tecknat SvFF: s spelaravtal med sin klubb. Avtalet ska innehålla uppgifter om de ekonomiska villkor som spelaren och klubben kommit överens om, samt om kontraktets löptid. Det ska skickas in för registrering till SvFF senast en vecka från att det undertecknats.⁵⁴

⁴⁵ SvFF, Tävlingsbestämmelser, 2006, 4 kap. 9.2 §

⁴⁶ SvFF, Tävlingsbestämmelser, 2006, 4 kap. 4.2.4 §

⁴⁷ FIFA, Regulations for the Status and Transfer of Players, 2003-10-19, 4 chap. 18:1 art.

⁴⁸ SvFF, Reglemente för spelaragenter, 2006-01-22 <<http://www.svenskfotboll.se/files/{8943A5B1-CD0B-4ADC-849F-69CE46ECD7B6}.pdf>> 1 art. (2006-01-30).

⁴⁹ SvFF, Reglemente för spelaragenter, 2006-01-22, 3 kap. 14.2 art.

⁵⁰ SvFF, Reglemente för spelaragenter, 2006-01-22, 3 kap. 14.3 art.

⁵¹ SvFF, Reglemente för spelaragenter, 2006-01-22, 4 kap. 15.1 art.

⁵² FIFA, Regulations for the Status and Transfer of Players, 2003-10-19, 3 chap. 6:3 art.

⁵³ FIFA, Regulations for the Status and Transfer of Players, 2003-10-19, 3 chap. 8 art.

⁵⁴ SvFF, Tävlingsbestämmelser, 2006, 4 kap. 4.1 §

2.3.5. Steg 5 – Regler för brott mot reglerna.

FIFA: “A contract between a Professional and a club may only be terminated on expiry of the term of the contract or by mutual agreement.”⁵⁵

“A contract may be terminated by either party without consequences of any kind [---] in the case of just cause.”⁵⁶

“A contract cannot be unilaterally terminated during the course of a season.”⁵⁷

“The following provisions apply if a contract is terminated without just cause.”⁵⁸

- “In all cases, the party in breach shall pay compensation.”⁵⁹
- “Entitlement to compensation cannot be assigned to a third party. If a Professional is required to pay compensation, the Professional and his New Club shall be jointly and severally liable for its payment.”⁶⁰
- “It shall be presumed, unless established to the contrary, that any club signing a Professional who has terminated his contract without just cause has induced that Professional to commit a breach. The club shall be banned from registering any new players, either nationally or internationally, for two Registration Periods.”⁶¹

“If a Professional enters into more than one contract covering the same period, the provisions set forth in Chapter IV shall apply.”⁶²

SvFF: När en spelare anmält övergång till en ny klubb får han inte anmäla övergång till en tredje klubb, innan han är spelklar för den nya klubben.⁶³ Idrottsrörelsen har beslutat att civilrättsliga tvister inom idrotten inte får prövas av allmän domstol utan ska avgöras i skiljeförfarande. Juridiken och principerna är desamma som vid prövning i allmän domstol.⁶⁴ Alla tvister angående spelaravtal mellan klubbar och spelare ska tas upp i SvFF: s Skiljenämnd, som avgör tvisten.⁶⁵ Den skiljeman som utses att vara nämndens ordförande ska

⁵⁵ FIFA, Regulations for the Status and Transfer of Players, 2003-10-19, 4 chap. 13 art.

⁵⁶ FIFA, Regulations for the Status and Transfer of Players, 2003-10-19, 4 chap. 14 art.

⁵⁷ FIFA, Regulations for the Status and Transfer of Players, 2003-10-19, 4 chap. 16 art.

⁵⁸ FIFA, Regulations for the Status and Transfer of Players, 2003-10-19, 4 chap. 17 art.

⁵⁹ FIFA, Regulations for the Status and Transfer of Players, 2003-10-19, 4 chap. 17:1 art.

⁶⁰ FIFA, Regulations for the Status and Transfer of Players, 2003-10-19, 4 chap. 17:2 art.

⁶¹ FIFA, Regulations for the Status and Transfer of Players, 2003-10-19, 4 chap. 17:4 art.

⁶² FIFA, Regulations for the Status and Transfer of Players, 2003-10-19, 4 chap. 18:5 art.

⁶³ SvFF, Tävlingsbestämmelser, 2006, 4 kap. 15.1 §

⁶⁴ Malmsten, Pallin s.186.

⁶⁵ SvFF, Tävlingsbestämmelser, 2006, 10 kap. 10 §

vara jurist med domstolserfarenhet samt ha idrottsbakgrund.⁶⁶ Skiljemannen ska döma med hänsyn till svensk lag, men i fotbollstvister även ta hänsyn till fotbollens egna regler.⁶⁷ Skiljenämndens dom ska gälla med omedelbar verkan och får inte prövas i allmän domstol.⁶⁸

2.4. Vägen till påskrift – i praktiken

Följande är sammanfattat från intervjun med respondent A. Huvudfrågan som ställdes var: ”Hur går en korrekt övergång till när man förhandlar med en kontrakterad spelare?”

2.4.1. Steg 1 – Kontakta klubben

Det första som sker är att man tar kontakt med spelarens nuvarande klubb. Antingen får man klartecken att kontakta spelaren eller så vill klubben veta hur mycket man är villig att betala för honom. Respondent A försöker i första hand undvika att behöva ange ett pris, då han först vill försäkra sig om att spelaren verkligen vill spela i hans klubb. Han vill även undvika att priset blir normgivande om spelaren väljer att förhandla med andra klubbar.

2.4.2. Steg 2 – Förhandling med spelaren

Respondent A kontaktar sedan spelaren, som ber honom kontakta spelarens agent. Nu börjar de ekonomiska förhandlingarna mellan spelaren och den nya klubben. Agenten meddelar de ekonomiska villkor som spelaren kräver för att byta klubb. Där ingår månadslön, sign-on-fee (engångssumma vid övergången, ett slags förskott) och eventuella förmåner (till exempel betald lägenhet och bil).

2.4.3. Steg 3 – Kontraktet skrivs

Ett kontrakt formuleras och agenten trycker ofta på att spelaren ska få procent på övergångssumman om han blir köpt av en utländsk klubb under kontraktstiden. Respondent A vill helst inte ta med denna klausul i kontraktet, men ibland måste man göra undantag för att få en viss spelare att skriva under. Detta steg tar lång tid och det bör det enligt Respondent A göra för att båda parter ska bli nöjda. Respondent A vill att kontrakten löper från den 1/1 - 30/11, eftersom många klubbar tar ledigt i december och många spelare då byter klubb. Det finns ingen anledning att betala en extra månadslön för en spelare som inte finns med i verksamheten.

⁶⁶ SvFF, Reglemente för SvFF: s skiljenämnd, 2001-02-03 <<http://www.svenskfotboll.se/files/%7B344DEDD2-7358-41DD-A251-E3897F5DB24E%7D.pdf>> 2 § (2006-01-30).

⁶⁷ Karlsson

⁶⁸ SvFF, Reglemente för SvFF: s skiljenämnd, 2001-02-03, 11 §

2.4.4. Steg 4 – Förhandling med den säljande klubben

Man kommer överens om en övergångssumma med den gamla klubben. Ofta vill de ha en klausul i kontraktet, att 20-30 % av det överskjutande beloppet Respondent A: s klubb får vid en eventuell försäljning av spelaren under kontraktstiden ska gå till dem. Nu är förhandlingen klar och man är överens. Innan övergångsanmälan kan lämnas in till SvFF, skrivs ett avtal mellan klubbarna. Avtalet behöver inte vara av ekonomisk art utan kan även innehålla andra former av överenskommelser och ska inte bifogas till SvFF. I och med att övergångshandlingen skrivits på har den nuvarande klubben accepterat övergången. Spelaravtalet och övergångshandlingen skickas in till SvFF för registrering.

Generellt sett går det till så här vid övergångar, men alla förhandlingar är unika. ”Hur man än gör, gör man alltid fel.” De lättaste förhandlingarna är när spelaren vet vad han vill och styr agenten.

3. Metod

3.1. Val av metod

Vi valde att använda både kvalitativa och kvantitativa metoder i undersökningen, då syftet med uppsatsen är att utvärdera processen vid spelarövergångar inom svensk elitfotboll. Vårt intresse låg inte bara i att veta hur många som är nöjda med situationen idag, utan även vad de är nöjda med samt vad som kan göras annorlunda. Vi genomförde tre intervjuer samt två enkätundersökningar för att kunna besvara vårt syfte och våra frågeställningar.

3.2. Tillvägagångssätt

För att kunna utvärdera processen vid övergångar inom svensk elitfotboll behövde vi först få kunskap om hur det enligt reglerna ska gå till. Detta gjordes genom att läsa SvFF: s reglemente för övergångar samt FIFA: s internationella regler. Vi genomförde därefter en intervju med en sportchef för en Allsvensk fotbollsklubb för att ta del av hur övergångar går till i praktiken. Tillvägagångssättet vid övergångar förstärktes i senare intervjuer då vi ställde samma frågor till personer från olika arbetsområden inom svensk elitfotboll. Med kunskap om hur övergångar ska gå till och går till, gjorde vi en enkät (klubbenkäten) som skickades ut till vår målgrupp. Syftet med enkäten var att ta reda på om reglerna för övergångar brister eller om det finns andra faktorer som spelar in när det går fel.

Under intervjuerna med en annan sportchef samt en agent, fick vi vissa indikationer på att reglerna är tydliga, men att missförstånd kan uppkomma på grund av dålig regelkunskap bland spelare och klubbar. Detta bekräftades även av de klubbenkäter som vi senare fick svar på. För att verifiera resultatet skickade vi ut ytterligare en enkät (spelarenkäten) till 70 stycken Allsvenska spelare där vi frågade om deras regelkunskap samt om moralen i Fotbollssverige (alla parter som är involverade i vår definition av svensk elitfotboll).

3.3. Datainsamling

Intervjuerna har legat till grund för den första enkätstudien, och också använts som djupintervju för att förstärka enkätsvaren.

3.3.1. Enkätmetodik

I den första enkätundersökningen – klubbenkäten – använde vi målgruppen klubbar som är verksamma inom elitfotboll och har professionella spelare i truppen. Enkäten skickades ut till samtliga klubbar i målgruppen, totalt 42 stycken. Urvalet är relevant då vi bedömer att det endast är dessa klubbar som, med större delen av truppen, skriver SvFF: s spelaravtal och får ekonomisk ersättning vid övergångar.

Processen vid enkätstudierna delades in i tre steg. Det första steget var datainsamling, det andra var bearbetning/analys av data och det tredje var tolkning av analysen.⁶⁹ I datainsamlingen använde vi oss av ett standardiserat enkätformulär, det vill säga att alla frågor var likadana för alla i urvalsgruppen. Frågorna hade låg standardisering eftersom vi valde att använda oss av både öppna och slutna frågor i enkäterna.⁷⁰

En pilotenkät skickades ut till två personer som inte är mer insatta i fotbollsvärlden än att de har ett allmänintresse. Detta gjordes för att få en uppfattning om enkäten var tillräckligt tydligt formulerad. Efter slutlig redigering av både enkät och missivbrev skickades enkäten som mail till samtliga klubbar i målgruppen. Vi valde att inte skicka ut en förfrågan om deltagande i enkätstudien, då vi trodde att bortfallet riskerade att öka.

För att verifiera de slutsatser vi drog av klubbenkäten skickade vi ut en spelarenkät till två Allsvenska klubbar i Stockholm, totalt 46 stycken. Vi skickade även ut enkäten till en kontrollgrupp vilken bestod av två spelare per lag i de övriga Allsvenska klubbarna. Detta gjordes för att kontrollera om svaren kunde appliceras på övriga klubbar i Sverige. Vi tog kontakt med Svenska Fotbollsspelare (SFS), vilka fungerar som spelarnas fackförbund, för att se om de kunde hjälpa oss att ta kontakt med spelarna. På grund av våra tidigare avgränsningar baserades urvalet av spelare på våra önskemål om att de ska ha spelat elitfotboll i Sverige under en längre tid. SFS gav oss adresser till 24 utvalda spelare. Spelarenkäten skickades även den ut i pilotform till två oinsatta personer, samt till en person inom SFS. Denna enkät hade en högre grad av standardisering⁷¹ då frågorna var slutna, däremot lämnades möjlighet att exemplifiera.

⁶⁹ Jan Trost, *Enkätboken*, 2. uppl. (Lund: Studentlitteratur, 2001), s. 19.

⁷⁰ Trost, 2001, s. 56-57.

⁷¹ Trost, 2001, s. 56-57.

3.3.2. Intervjumetodik

Den första intervjun gjordes i syfte att få kunskap om hur en spelarövergång går till i praktiken. Intervjun var lågt standardiserad med en huvudfråga och därefter ställdes följdfrågor utifrån de svar vi fick. Eftersom syftet var att få veta hur spelarövergångar går till ansåg vi att en låg grad av standardisering var lämplig i intervjun då variationsmöjligheterna ökar.⁷² De följande intervjuerna var öppna, riktade intervjuer där vi hade bestämda vida frågeområden som innebär att den som svarar får möjligheten att ge öppna svar.⁷³

I inledningen av intervjuerna presenterade vi problemområdet och syftet med uppsatsen samt syftet med intervjun. Vi informerade om de etiska aspekterna för respondenten. Detta innefattar att respondenten tillåts vara anonym och att svaren behandlas konfidentiellt. Därför har vi valt att inte ta med någon bakgrundsinformation om de personer vi har intervjuat, då detta möjligtvis kan avslöja deras identitet.⁷⁴

Alla intervjuer har dokumenterats i form av bandupptagning. Vi informerade respondenterna om detta innan intervjun startade.⁷⁵

3.4. Reliabilitet

Vi har kunnat dra generella slutsatser av vår första undersökning då majoriteten av målgruppen har besvarat klubbenkäten. Genom att dela upp resultatet i tre undergrupper har vi minskat risken för att generalisera hela målgruppen eftersom svaren skulle visa sig avvika mellan de olika divisionerna. I missivbrevens har vi förklarat bakgrunden och syftet med vår uppsats för att även här öka reliabiliteten, detsamma gäller för intervjuerna. Vi valde att intervju personer som är väl insatta i sin verksamhet och som har lång yrkeserfarenhet. Genom att spela in intervjuerna minimerades risken för oklarheter eftersom vi i efterhand har kunnat lyssna på dem igen. Vi har använt oss av öppna frågor för att öka objektiviteten och därmed inte påverkat respondenterna. Resultatet och slutsatserna har verifierats genom ytterligare en enkätundersökning. Urvalet jämfördes med en kontrollgrupp och då gruppernas resultat överensstämde anser vi att tendenserna gäller för hela landet.

⁷² Jan Trost, *Kvalitativa intervjuer*, 2. uppl. (Lund: Studentlitteratur, 1997), s. 19-20.

⁷³ Annika Lantz, *Intervjumetodik: Den professionellt genomförda intervjun* (Lund: Studentlitteratur, 1993), s. 68.

⁷⁴ Lantz, s. 62-64.

⁷⁵ Lantz, s. 62.

3.5. Validitet

Validiteten har ökat eftersom en röd tråd följt syftet och frågeställningarna genom hela arbetet. Vi har bevarat vårt objektiva förhållningssätt eftersom vi inte hade några tidigare kunskaper om ämnet. De tolkningar som har gjorts av resultatet har därför inte påverkats av subjektiva åsikter. Med tydliga frågor i enkäterna har vi erhållit den typ av svar vi förväntade oss med frågorna. Validiteten kan ha minskat på grund av systematiska fel i enkäterna, även andra faktorer som tidsbrist kan ha påverkat. De geografiska förhållandena har påverkat vårt urval i spelarenkäten, detta kan också bidra till minskad validitet. Då respondenterna har varit anonyma har vi inte sökt efter samband till bortfallen.

3.6. Bortfallsanalys

3.6.1. Bortfallsanalys – klubbar

Enkäten skickades ut till sammanlagt 42 klubbar. Totala antalet svar var 33 stycken, vilket motsvarar 78,6 %. Målgruppen delades upp efter vilken division klubbarna spelar i för att få bättre översikt av vad de olika divisionerna svarade. Ur den Allsvenska gruppen svarade 85,7 %, i Superettan svarade 75 % och i Damallsvenskan svarade 75 % på enkäten. Efter första utskicket hade vi ett stort bortfall och var då tvungna att vidta åtgärder för att minska detta. Det första vi gjorde var att skicka ut ett påminnelsebrev. Då bortfallet fortfarande var stort övervägde vi att skicka en till påminnelse eller att kontakta klubbarna per telefon. Då fler än två påminnelser kan ifrågasättas ur etisk aspekt valde vi att inte skicka en andra påminnelse utan att istället ringa eftersom vi trodde att det skulle öka antalet inkomna enkäter.⁷⁶ Tillslut hade vi ett externt bortfall på 9 stycken klubbar och då vi hade fått vår undersökning statistisk säkerställd nöjde vi oss med antalet svarande. Vi hade även några frågor med ett internt bortfall⁷⁷. Detta har vi redovisat i resultatet som *Inget svar*.

3.6.2. Bortfallsanalys – spelare

Enkäten delades ut till 46 spelare i två Allsvenska klubbar i Stockholm. Vi fick tillbaka 82,6 % av enkäterna vilket gör att bortfallet är godtagbart. Enkäter skickades även ut till en kontrollgrupp bestående av två spelare från varje övrigt Allsvenskt lag. Vi fick tillbaka 50 % av enkäterna från kontrollgruppen. Trots detta externa bortfall var kontrollgruppens svar relevanta. Syftet var att se om Stockholmsgruppens tendenser gäller vid en undersökning för

⁷⁶ Göran Ejlertsson, *Enkäten i praktiken: En handbok i enkätmetodik*, 2. uppl. (Lund: Studentlitteratur, 2005), s. 26.

⁷⁷ Ejlertsson, s. 25.

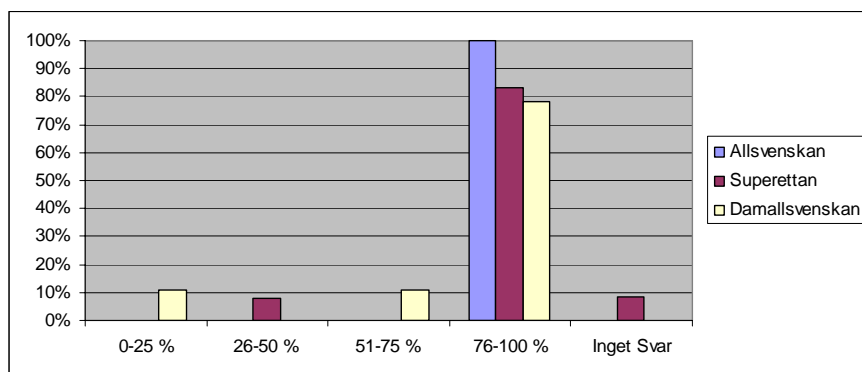
hela landet. Vi hade även några frågor med ett internt bortfall⁷⁸. Detta har vi redovisat i resultatet som *Inget svar*. Detta gäller främst de följdfrågor som spelarna inte har kunnat besvara då de saknar erfarenhet om huvudfrågan.

⁷⁸ Ejlertsson, s. 25.

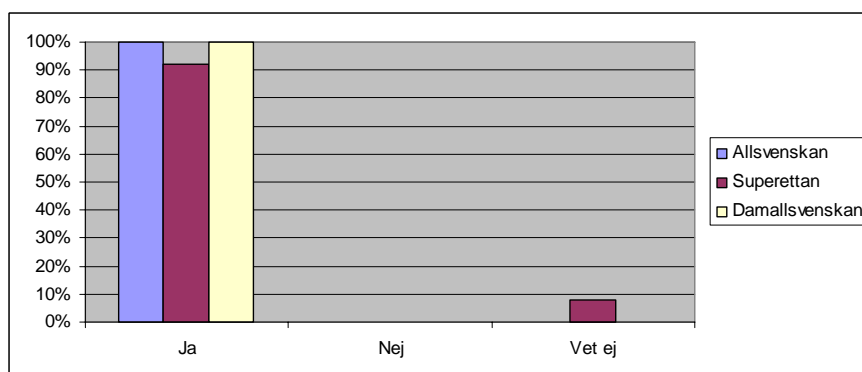
4. Resultat

4.1. Datainsamling – klubbenkäter

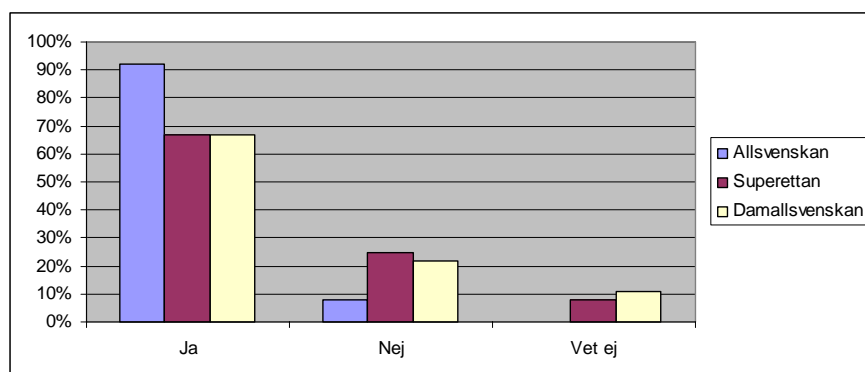
Följande figurer redogör för svaren i den ordningen frågorna var utformade i enkäten. Några av frågorna var öppna och har därför redovisats i form av en sammanfattning för respektive division. I sammanfattningen har samtliga klubbers synpunkter sammanställts utan avskiljning och upprepning vid lika svar. Fråga 1 har inte tagits med i resultatet då den endast var till för att vi skulle veta vilken division klubben spelar i. Vi har avrundat resultatet i procent till närmaste heltal.

Figur 1 – Hur många procent av er spelartrupp har Svenska Fotbollförbundets (SvFF) spelaravtal?

Figur 2 – Har ni läst SvFF: s reglemente för spelarövergångar?

Figur 3 – Tycker ni att SvFF: s regler för spelarövergångar är tydliga?

Fråga 5. Ge exempel på vilket/vilka sätt reglerna är otydliga?

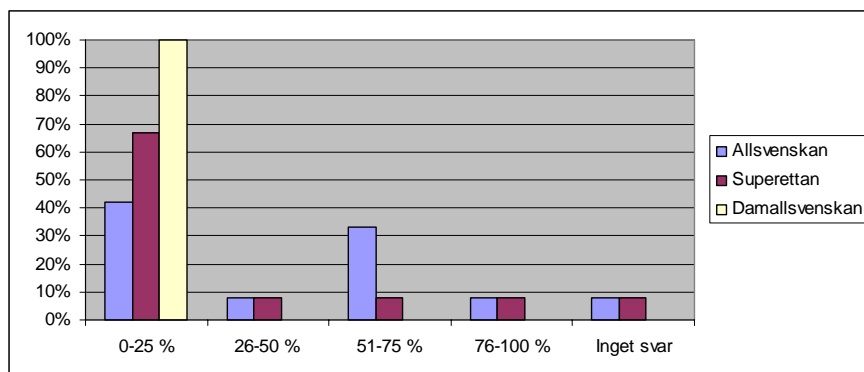
Superettan: Det är för stor otydlighet och det finns vissa kryphål kring övergångar gällande professionella kontra amatörer. Tycker att man bland annat borde förtydliga, förenkla reglerna för utbildningsersättning samt att regeln slår hårt mot föreningar i lägre serier som inte har ekonomiska resurser att lösa ut spelare. Jag tycker att utbildningsbidraget, Bosman-reglerna, och för kort frimånad är de tillägg och undantag som bromsar.

Damallsvenskan: Hela processen är beskriven på ett juridiskt sätt, vilket gör den svår att tolka för en icke-expert. Svårt när det gäller internationella övergångar.

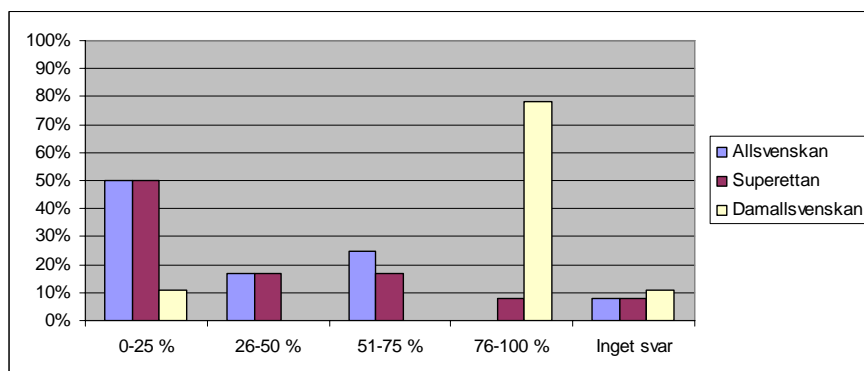
Fråga 6. Ge exempel på vad som skulle kunna förändras i SvFF: s reglemente?

Superettan: Idag kan man genom att amatörsera en spelare kringgå utbildningsersättningen vilket kan inbjuda till att affärer görs på ett omoraliskt och felaktigt sätt. Förfaringssättet kan bli rakare och enklare.

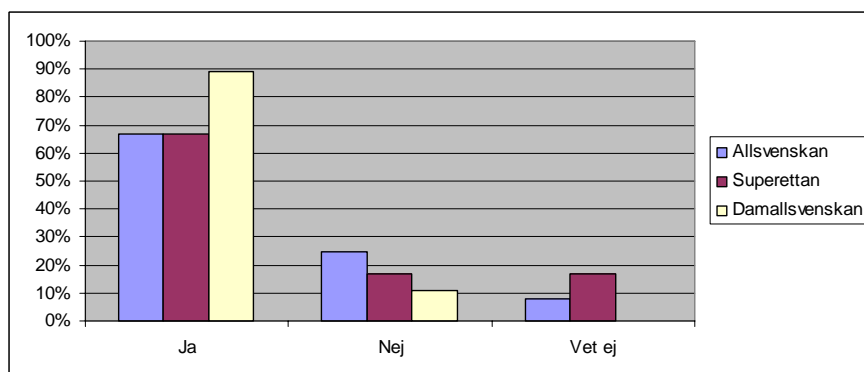
Damallsvenskan: Reglerna för utbildningsersättningar skulle kunna förbättras. För att förtydliga borde reglementet delas upp i två delar, en för amatörer och en för professionella. Mer information om pappershanteringen vid samarbete med migrationsverket gällande utländska spelare.

Figur 4 – Hur många procent av de kontrakterade spelarna säljer ni innan kontraktstiden gått ut?

Figur 5 – Hur många procent av era spelare byter klubb som Bosman-fall?

Figur 6 – Är ni nöjda med hur spelarövergångar går till (processen)?

Fråga 10. Ge exempel på varför ni inte är nöjda?

Allsvenskan: Det är olyckligt att spelarna förhandlar med andra klubbar samtidigt som de går in i slutskedet av säsongen. Ofta är det svårt att renodla förhandlingarna mellan klubbarna. Tre-fyra parter är inblandade med delvis motstridiga intressen och av den anledningen är det alltid bättre att ta klubb – klubb förhandlingen först och klubb – spelare efteråt, vilket är lättare sagt än gjort.

Superettan: Bosman-reglerna borde inte få förekomma inom idrotten. Problem kan nog uppstå i de fall där endast de moraliska aspekterna råder. Det finns för många olika varianter av övergångar för att kunna säga bestämt om vi är nöjda eller inte.

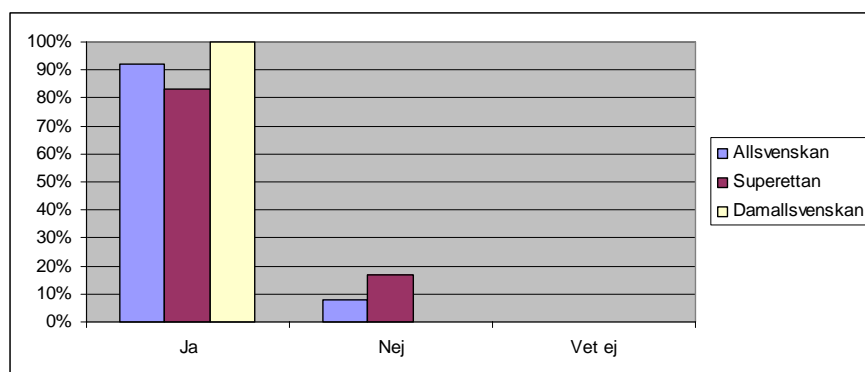
Damallsvenskan: Förstår inte varför klubbarna måste köpa två handlingar vid en professionell spelares övergång. Om hon är professionell och avtalet med den nuvarande klubben gått ut, behöver man egentligen ingen övergångsanmälan eftersom spelaren har rätt att byta klubb utan ekonomisk ersättning. Det är svårt att räkna ut utbildningsersättningen vid övergång.

Fråga 11. Ge exempel på varför ni är nöjda?

Allsvenskan: Reglerna är tydliga och om alla parter följer reglerna är det inga konstigheter.

Superettan: SvFF har hittat en bra modell, men självklart kan det dyka upp fall där vi inte kommer att vara nöjda. Valfriheten finns att kontraktera egna spelare och vetskapen om vad en ny spelare kostar om han är kontraktslös. Vi börjar anpassa oss till de regler som gäller nu. Det har väldigt mycket att göra med vem det är som företräder spelaren men i det stora hela fungerar systemet. Tyvärr styr agenten, som egentligen skulle ha minst att säga till om, förhandlingen dit han tjänar mest pengar. Nu liknar reglerna andra länders. UEFA: s och FIFA: s övergångar har blivit lika för alla. Det är inget fel på processen i sig, men agentverksamheten försvårar kommunikationen mellan klubbar och spelare. Agenterna har ett kommersiellt intresse av spelarna, och jag är övertygad om att vissa spelare blir förda bakom ljuset av agenternas egenintresse.

Damallsvenskan: Processen fungerar bra, men Bosman-domen har ställt till det för klubbar som bedriver spelarutveckling. Processen är enkel och relativt tydlig, det enda som är lite krångligt är att ElitFöreningen Damfotboll (EFD) har vissa tilläggsregler. Damfotbollen har inte utvecklats tillräckligt långt vilket gör att det för vår del aldrig blivit tal om att sälja spelare, därför går alla som Bosman-fall. Det gör processen enkel eftersom man slipper "tjafsa" om pengar. Tycker att reglerna är klara och man vet vad som gäller. Tidigare var en kontraktslös spelare bunden till klubben och det var därmed betydligt oklarare gällande ekonomin, idag vet alla vad som gäller. Processen är enkel med endast två fall av hantering, ett för det fall övergången sker inom frimånad, och ett för övriga övergångar. SvFF ger bra assistans vid tolkningsfrågor. Problem kan uppstå kring den överenskommelse inom EFD som behandlar hur föreningar ska kontakta varandra, då den kan tolkas på olika sätt. Genom styrningen av EFD har många diskussioner kvävts i sin linda.

Figur 7 – Är ni nöjda med hur spelarövergångar hanteras av SvFF?

Fråga 13. Ge exempel på varför ni inte är nöjda?

Superettan: Det borde finnas en möjlighet att söka spelarregistreringar på SvFF: s hemsida, samt att per automatik få hjälp med beräkning av densamma. Hanteringen tar allt för lång tid och är onödigt byråkratisk då till exempel spelarövergång via fax inte är tillåtet, när det fungerar i övriga Europa.

Damallsvenskan: Generellt sett fungerar övergångshanteringen bra och de få gånger vi haft frågor/problem har vi fått hjälp.

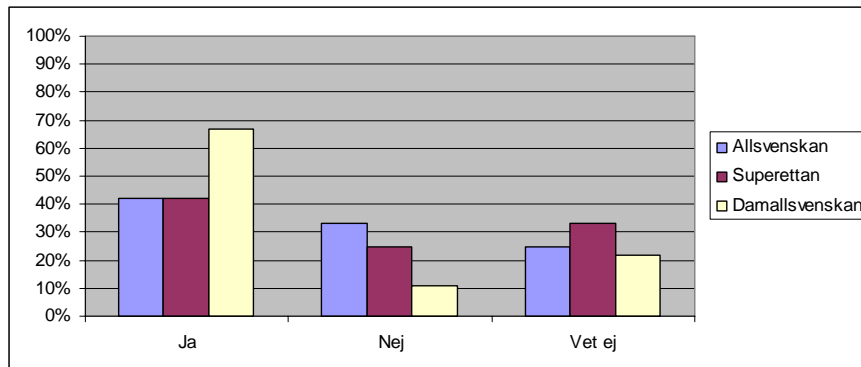
Fråga 14. Ge exempel på varför ni är nöjda?

Allsvenskan: Servicen är snabb och effektiv, de lämnar snabba och klara besked angående spelarövergångar. SvFF hanterar de nya övergångsreglerna på ett professionellt sätt och är väldigt behjälpliga när det gäller frågor kring regelverket. Vi elitklubbar är nog prioriterade, det känns som att vi får bra service och support.

Superettan: Övergångsförfarandet är rakt och konkret från SvFF: s sida. De få gånger vi har behövt hjälp har skiljenämnden gett oss direktiv. Hanteringen sker snabbt och enligt reglerna, SvFF ställer upp med råd, dåd och svar när man har funderingar. Personalen på kansliet där bemöter oss alltid positivt. Regelverket är tydligt och övrigt stöd som behövs för till exempel juridiska frågor ges alltid.

Damallsvenskan: SvFF ger alltid bra service med bland annat snabb handläggning. Det går oftast snabbt även fast det är komplicerat. Det har inte varit några konstigheter med SvFF, däremot är agenternas intrång i damallsvenskan inte alltid positivt, då vår regel om att klubbens ordförande måste informera motpartens ordförande om intresse för en spelare negligeras av agenternas egen uppsökningsverksamhet. SvFF är lätta att få tag i, ger information snabbt samt har bra kontakt med utländska förbund. Snabba svar vid

telefonsamtal med SvFF som ger klara besked om tillvägagångssätt vid övergången. Hanteringen av avtalen fungerar friktionsfritt och de levereras alltid i tid.

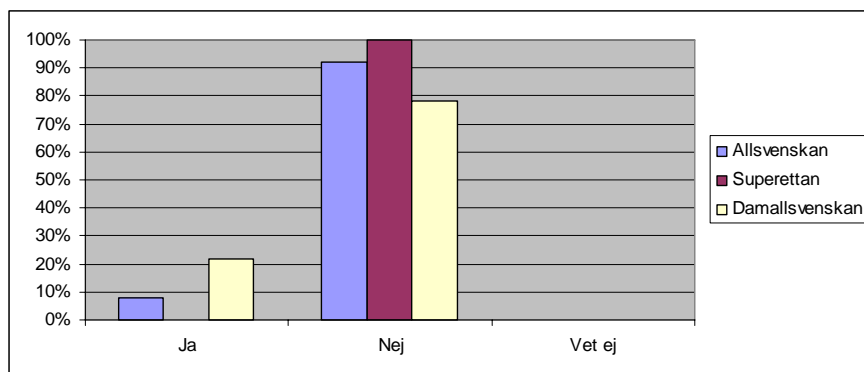
Figur 8 – Finns det brister hos er klubbar vid hanteringen av spelarövergångar?

Fråga 16. Ge exempel på vilka brister som finns?

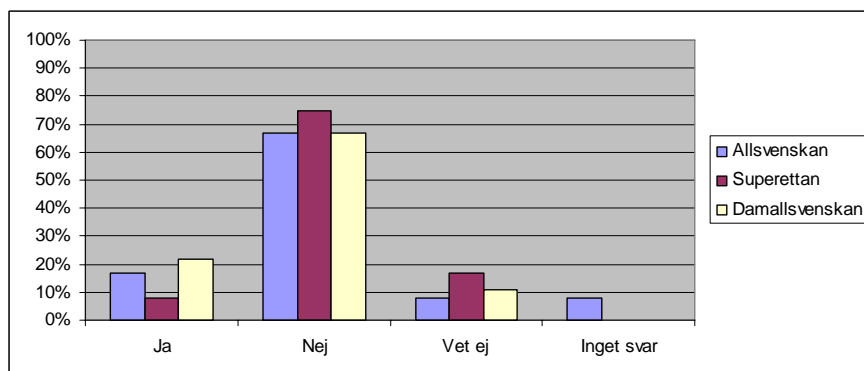
Allsvenskan: Vi kan inte alltid ha fullständig kontroll över spelarnas spelarkort. I vissa klubbar finns det stor okunskap på grund av att reglerna har ändrats mycket de senaste åren ifrån FIFA, UEFA och SvFF vilket har gjort att olika förbund och länder agerar olika och därmed även klubbarna. Det finns ingenting som aldrig kan bli bättre, men det är svårt att peka på något specifikt, möjligtvis väntetiden vissa gånger.

Superettan: Man respekterar inte reglerna. Många ledare har ingen vetskap om de regler som gäller och agerar därför bristfälligt. Många klubbar har inte klart för sig vad som gäller. Till viss del logiskt då bestämmelserna är tämligen färska och många gånger massiva att ta del av.

Damallsvenskan: Klubbarna har av naturliga själv ofta dålig kunskap om regelverket och tillvägagångssättet. Det händer ofta att klubbarna kontaktar kontrakterade spelare ”i smyg” istället för klubben. Detta sker säkert av okunskap men ibland kanske för att skapa sig fördelar. Det finns föreningar som inte känner till utbildningsbidraget. Vi är inte alltid uppdaterade på vad som i själva verket gäller och det inte alltid som man är ärlig med uppgifter om till exempel spelare och kontraktstid.

Figur 9 – Använder ni er av muntliga avtal vid spelarövergångar?

Figur 10 – Skulle ni lita på ett muntligt avtal?

Fråga 19. Ge exempel på varför ni inte litar på ett muntligt avtal?

Allsvenskan: Risken finns alltid att en spelare får ett bättre anbud från någon annan klubb och väljer att skriva på för den istället. En Allsvensk klubb ska alltid ha skriftliga avtal med sina spelare. Alla muntliga avtal ska så snart som möjligt sättas på pränt då avtalen ofta är långa och bör dokumenteras för senare ledare. Idag styrs spelarövergångar ofta av agenter, vilket gör det omöjligt med muntliga avtal.

Superettan: Det finns alltid risk för missförstånd och felaktigheter utan skriftliga avtal. Det går inte att generellt lita på någon och ingenting är klart förrän signaturen är på plats. Ibland kan det vara svårt nog för en spelare att leva upp till ett skrivet avtal. Självklart är muntliga avtal lika gällande som skriftliga, men idag sker allt skriftligt på grund av det enkla faktum att vi inte vill ha problem. Det blir alltid en diskussion om vad som är överenskommet, därför är det bra att ha ett dokument att falla tillbaka på.

Damallsvenskan: Det är lätt att det uppstår missförstånd, om inte annat för att det är först när det kommer på papper som det blir tydligt vad man menar. Ord står mot ord och då är det svårt att bevisa vad som är överenskommet. Det skulle säkert fungera med ett muntligt avtal i vissa lägen, låt säga med en spelare/ledare som har många år inom föreningen, där det då

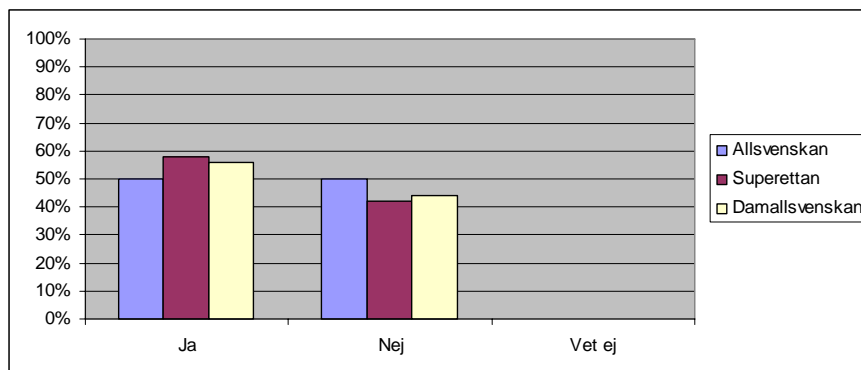
finns ett ömsesidigt förtroende. Det är ingen modell som vi skulle välja. Spelaren är i de flesta fall okänd för oss, vilket gör att vi inte kan bedöma pålitligheten. Vid meningsskiljaktigheter eller tvist står ord mot ord och avgivna löften kan ha lämnats av personer i fel ställning i klubben.

Fråga 20. Ge exempel på varför ni litar på ett muntligt avtal?

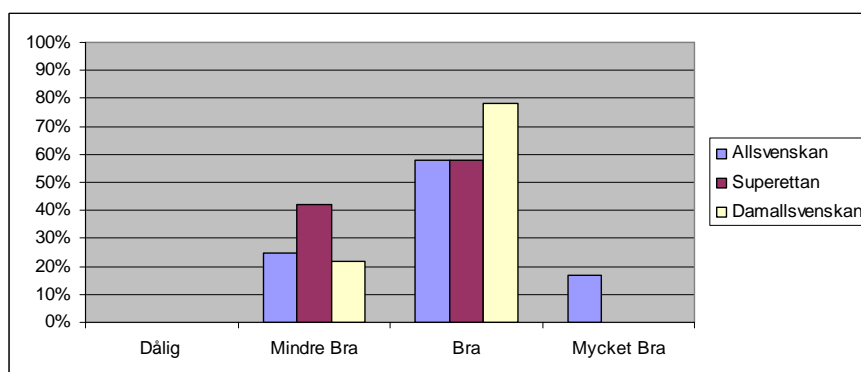
Allsvenskan: Fotbollsfamiljen bör tala samma språk vilket leder till att vi ska kunna lita på varandra.

Superettan: Ett muntligt avtal gäller på samma sätt som ett skriftligt.

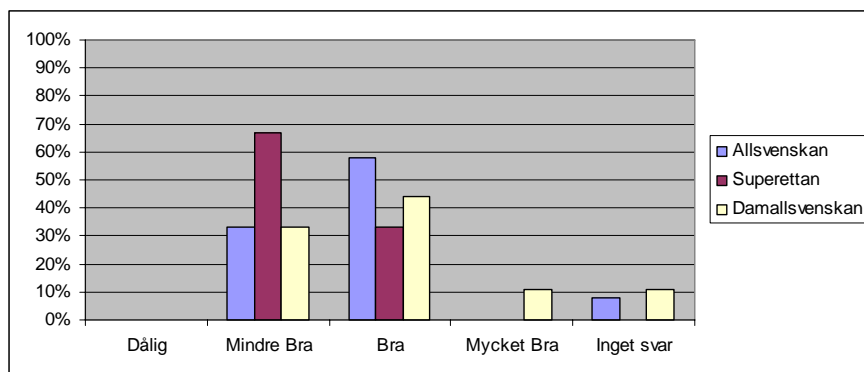
Damallsvenskan: I de fall där spelaren har varit i föreningen tidigare finns ofta en personkännedom som leder till att vi i det enskilda fallet kan acceptera ett muntligt avtal.

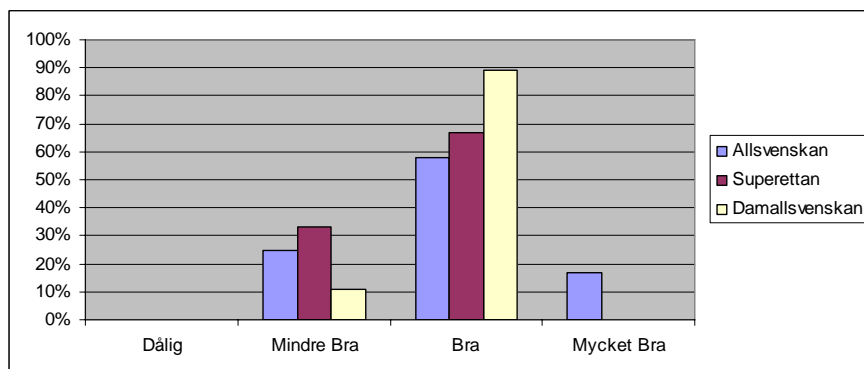
Figur 11 – Tycker ni att man är överens innan alla papper skrivits under?

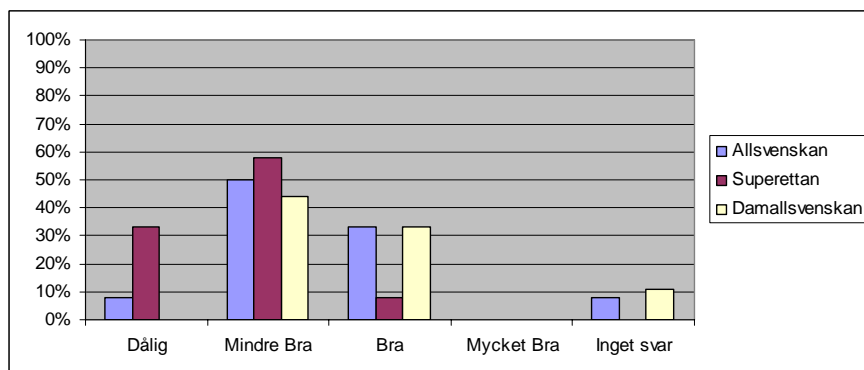
Figur 12 – Hur tycker ni att moralen vid spelarövergångar är i Fotbollssverige?

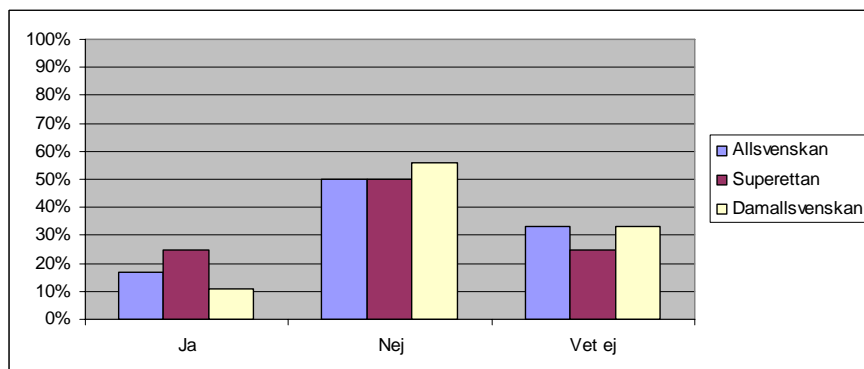
Figur 13 – Hur är spelarnas moral, när det gäller övergångar?

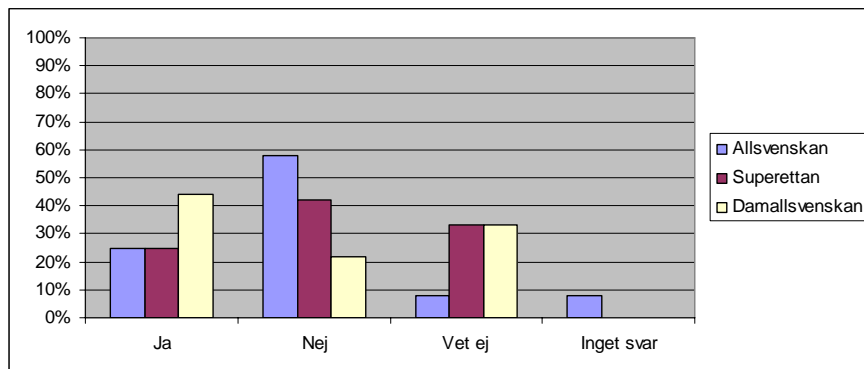
Figur 14 – Hur är moralen mellan klubbarna?

Figur 15 - Hur är agenternas moral, vid spelarövergångar?

Figur 16 – Skulle ni vilja kunna ta upp ett kontraktbrott som ett civilrättsmål i domstol istället för i skiljenämnden?

Figur 17 – Tror ni att det är lätt att begå kontraktbrott?

Fråga 28. Ge exempel på vilka ni tror är de vanligaste sätten?

Allsvenskan: När spelaren inte kommer till match eller träning som avtalat. Kontraktbrott blir vanligare och vanligare på grund av olika parter intresse. Det vanligaste är att man inte följer avtalet. Spelarna litar för mycket på sina agenter.

Superettan: Agenter använder ibland information som står i kontrakt för att få en försäljning till stånd. Att fingera skada om man hamnar utanför laget. Agenter lurar spelare med formuleringar de inte begriper. Vissa klubbar betalar inte utbildningsersättningen för sålda spelare. En del klubbar tar kontakt med spelare och börjar förhandla under kontraktstiden.

Damallsvenskan: Otydliga formuleringar kan vara upphov till skiljaktigheter i uppfattning. Spelaren kan prata med andra föreningar under avtalstiden. Att inte fullfölja tills avtalet går ut.

Fråga 29. Övriga kommentarer.

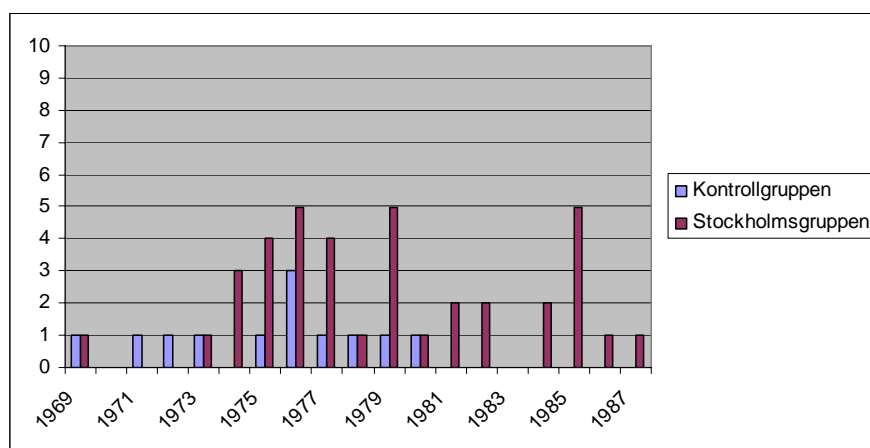
Allsvenskan: Vi har inte haft några problem med övergångar sedan det nuvarande reglementet infördes. Om klubbarna skulle ha en rakare och tydligare dialog i dessa ärenden, istället för att lockas med i vissa agenter ”spel”, skulle mycket onödigt trassel undvikas.

Superettan: Det är inte lätt att begå kontraktbrott om avtalen är bra skrivna. Finns inget behov av att ta upp mål i civildomstol istället för skiljenämnd. Bättre, tydligare och enklare system för utbildningsersättningar önskas.

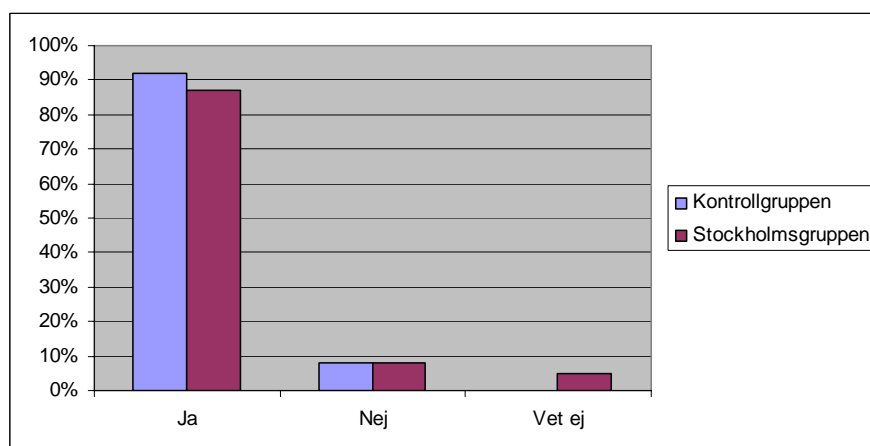
Damallsvenskan: Hela processen borde genomlysas och förbättras samt att klubbarna borde få en utbildning i processen.

4.2. Datainsamling – Spelarenkät

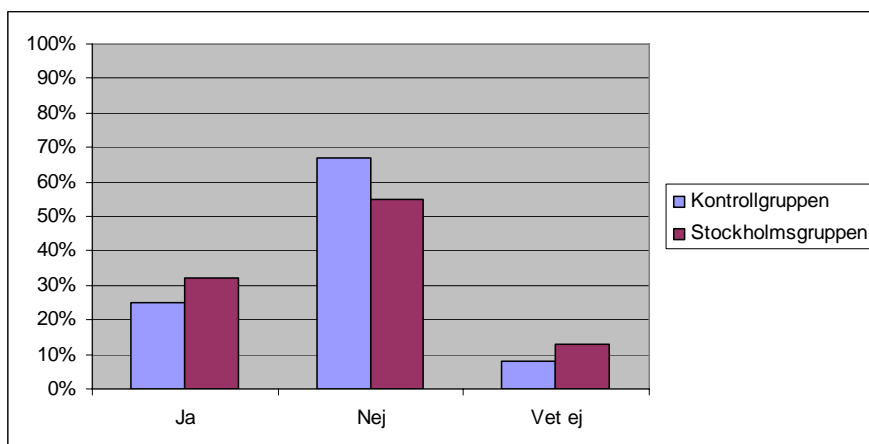
Följande figurer redogör för svaren i den ordningen frågorna utformades i enkäten. Frågorna var slutna men det gavs utrymme att exemplifiera. Detta har redovisats i form av en sammanfattning under respektive figur. I sammanfattningen har samtliga spelares synpunkter sammanfattats utan avskiljning och upprepning vid lika svar. Vi har avrundat resultatet i procent till närmaste heltal.

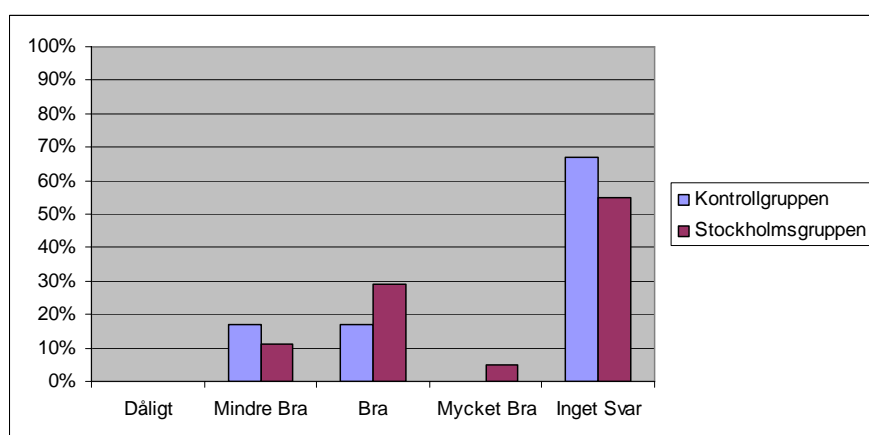
Figur 18 – Vilket år är du född?

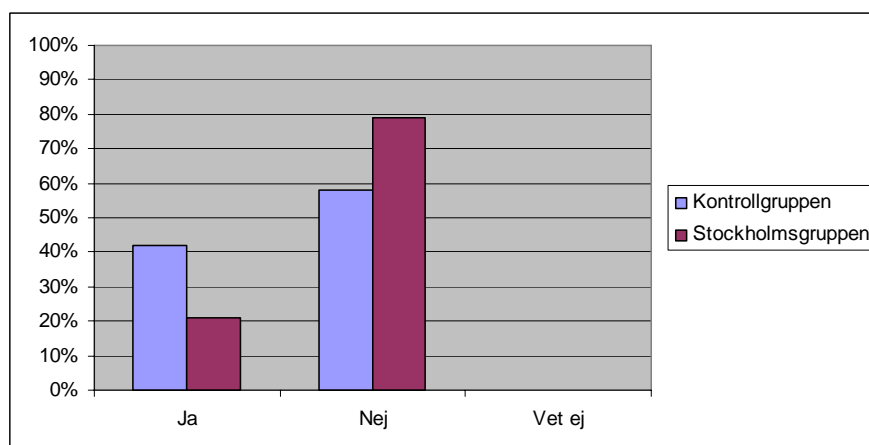
Figur 19 – Har du tecknat ett Spelaravtal från SvFF som gäller nu?

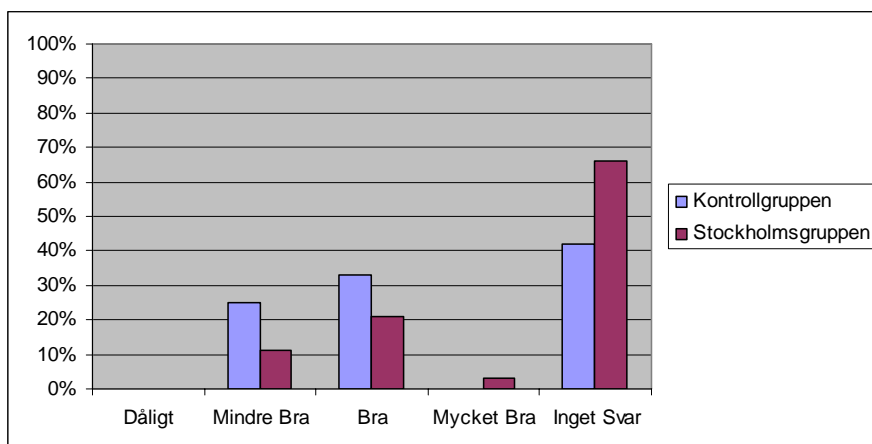
Figur 20 – Har du läst texten i avtalet inklusive paragraferna på baksidan?

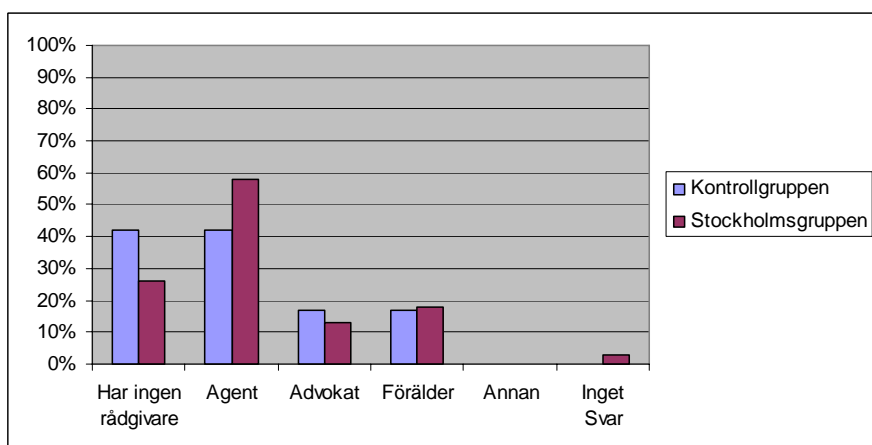
Figur 21 – Var paragraferna lättförståliga?

Figur 22 – Har du läst SvFF: s reglemente för övergångar?

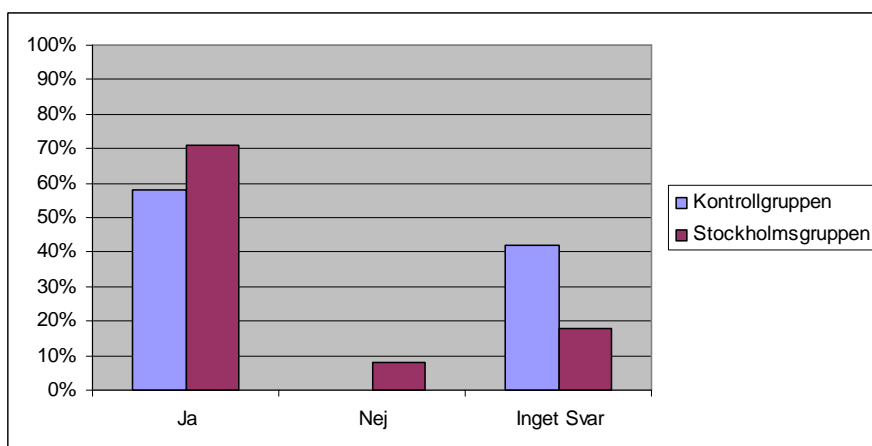

Figur 23 – Tycker du att reglerna är tydliga?

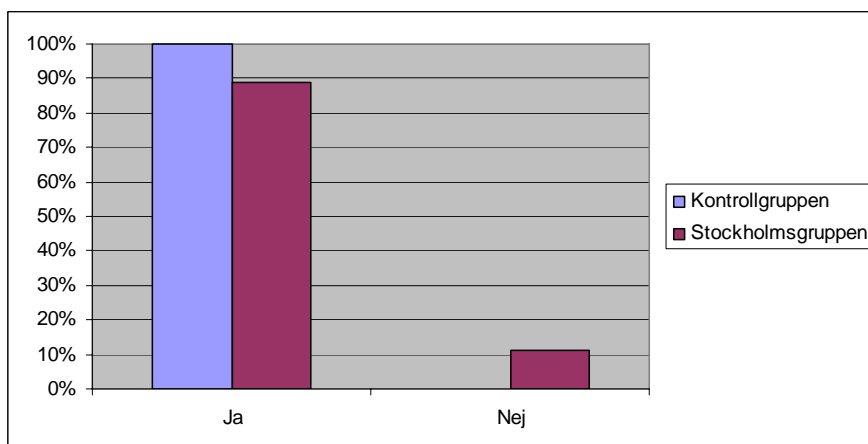

Figur 24 – Vem har du som rådgivare?

Att staplarna överstiger 100 % beror på att flera alternativ har angetts som svar.

Figur 25 – Litar du på din rådgivare/agent?

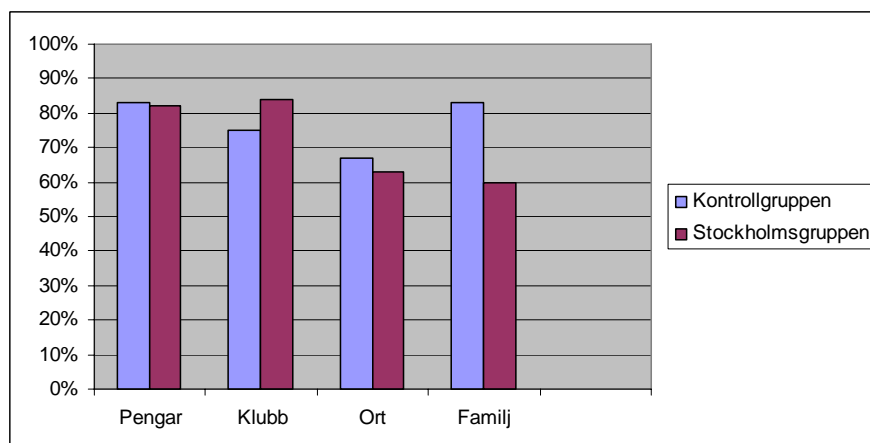

Figur 26 – Läser du igenom kontraktet ordentligt innan du skriver på?

Fråga 9. Varför:

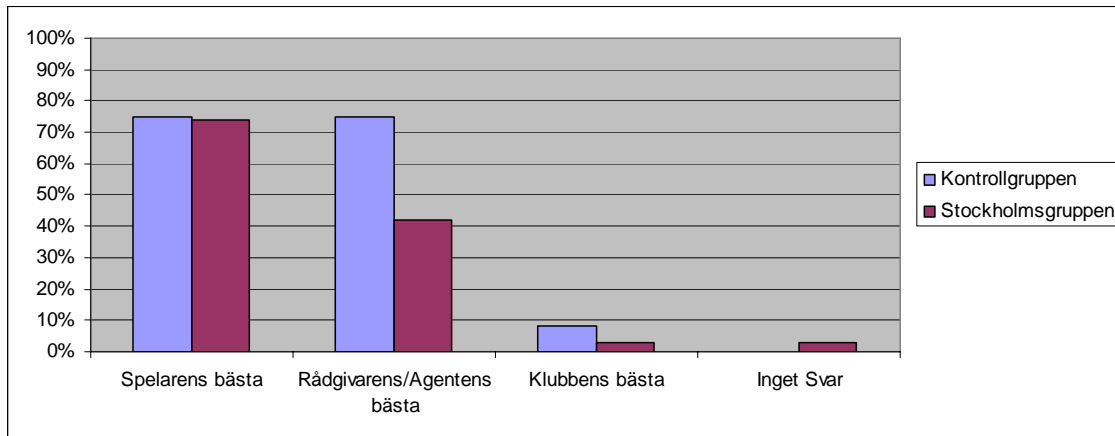
Kontrollgruppen: För att se att det vi har kommit överens om och inget annat står i kontraktet. Jag vill försäkra mig om att allt är som vi kommit överens om.

Stockholmsgruppen: För att det inte ska vara några oenigheter, allt ska vara enligt överenskommelse. I slutändan är det jag som är ytterst ansvarig för dokument jag skriver på. Klubben rekommenderade mig att läsa igenom avtalet. Jag läser inte igenom eftersom min agent gör det.

Figur 27 – Vad styr ditt agerande vid en förhandling?

Att staplarna överstiger 100 % beror på att flera alternativ har angetts som svar.

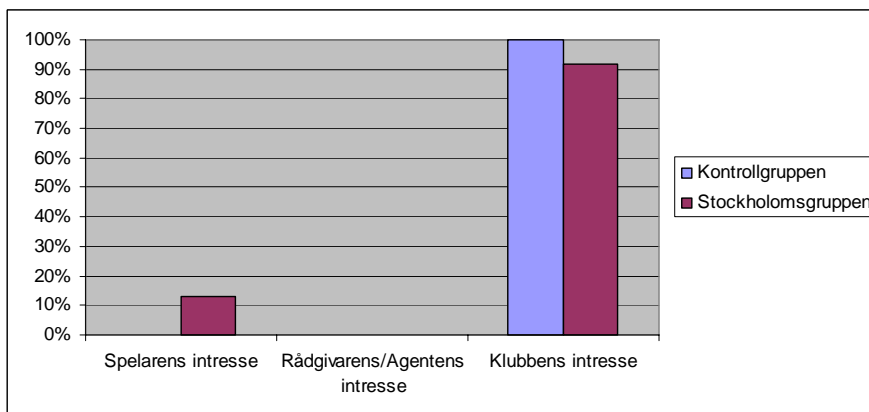

Figur 28 – Vad tror du styr rådgivarens/agentens agerande vid en förhandling?
Att staplarna överstiger 100 % beror på att flera alternativ har angetts som svar.

Fråga 11. Exempel:

Kontrollgruppen: Tyvärr sitter de ofta på flera stolar. Det går inte att säga att alla gör det för spelarens bästa men den agent jag hade var väldigt mån om det.

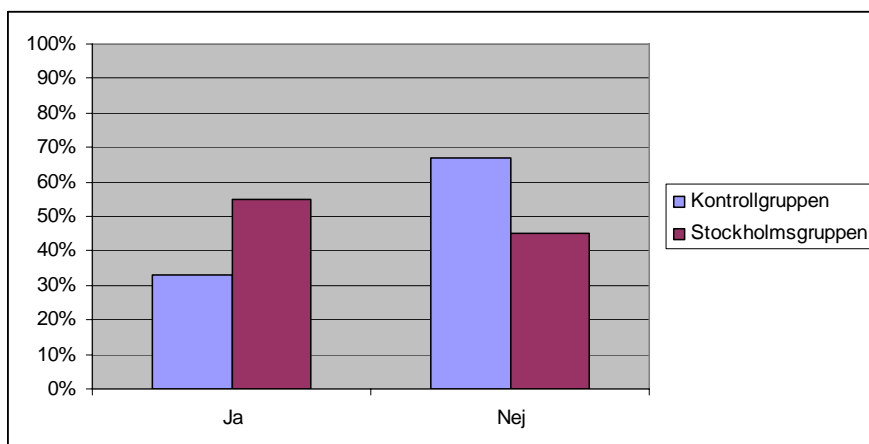
Stockholmsgruppen: Det finns olika typer av agenter, många smutsagenter. Vissa gör det för pengarnas skull. Om det är en agent är det för agentens bästa och om det är en förälder, för spelarens bästa.

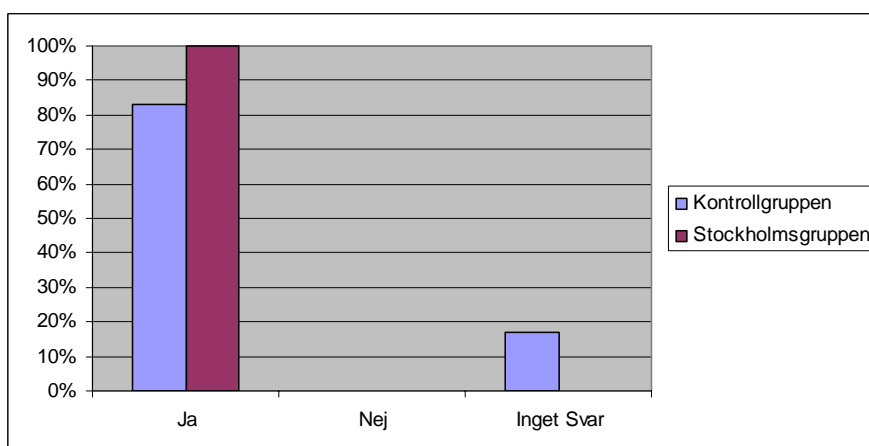
Figur 29 – Vad tror du styr klubbens agerande vid en förhandling

Fråga 12. Exempel:

Kontrollgruppen: Klubbens intressen eftersom de har en budget för varje spelare.

Figur 30 – Har du bytt klubb under tiden som du redan har varit kontrakterad?

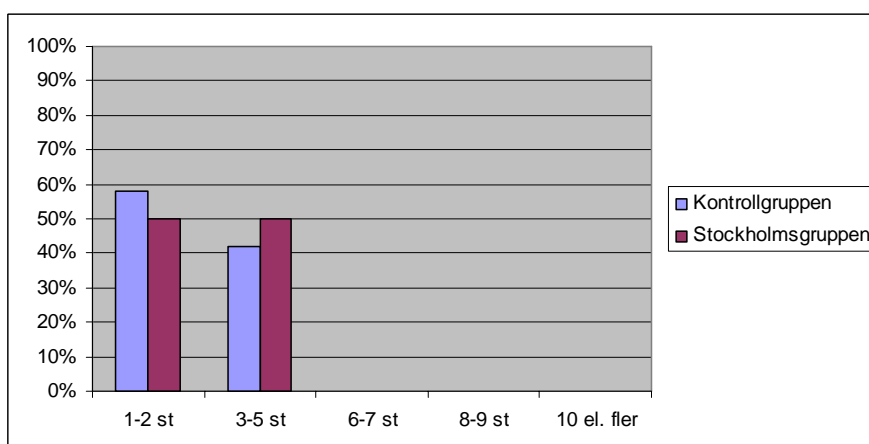

Figur 31 – Har dina övergångar fungerat bra hittills?

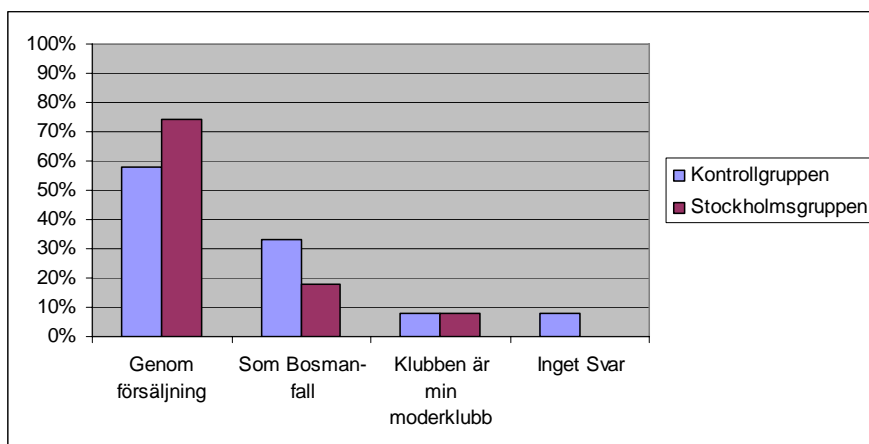
Fråga 14. Exempel:

Kontrollgruppen: Allt som stod i kontraktet har uppfyllts.

Stockholmsgruppen: Reglerna var värre före Bosman.

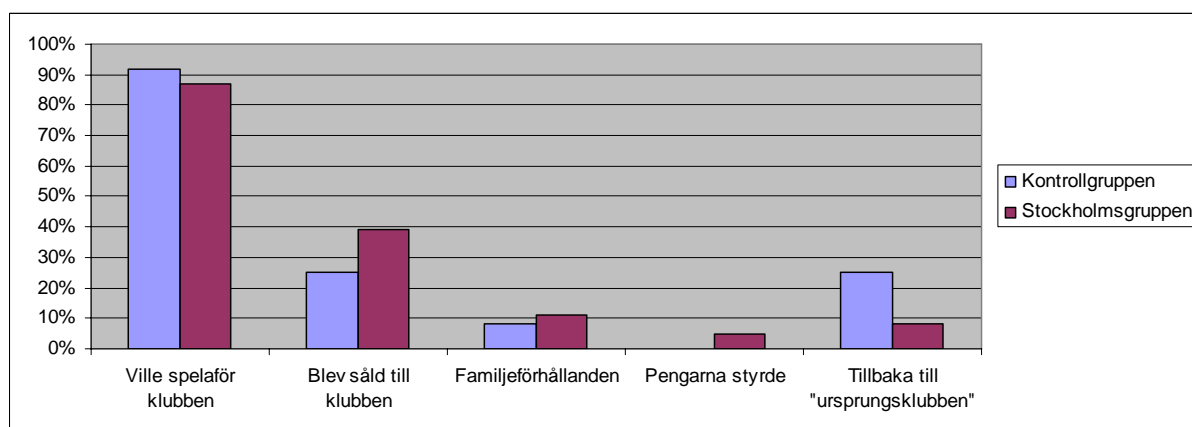

Figur 32 – Hur många olika klubbar har du tillhört som professionell spelare?

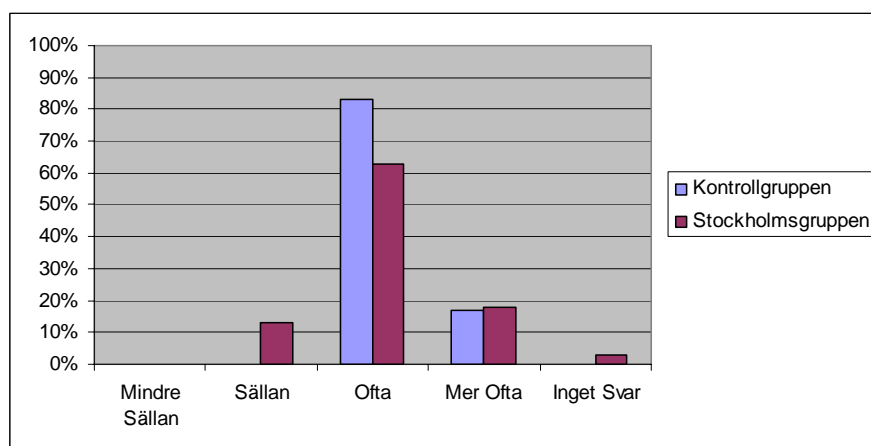
Figur 33 – På vilket sätt kom du till din nuvarande klubb?

Att staplarna överstiger 100 % beror på att flera alternativ har angetts som svar.

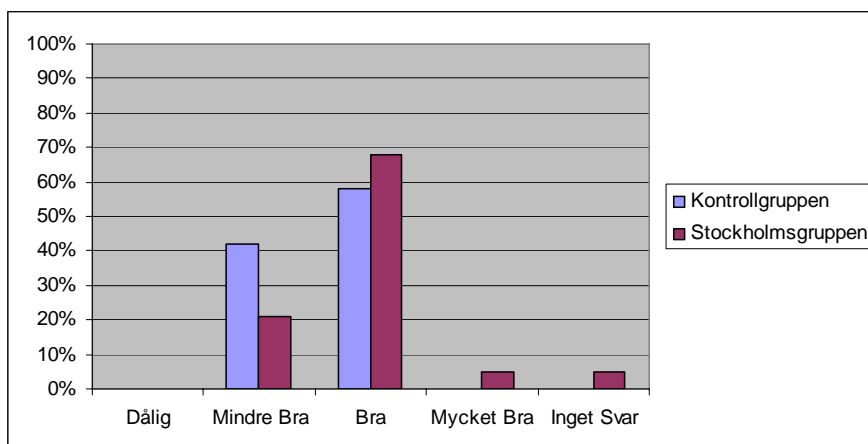

Figur 34 – Hur kom du dit (ett eller flera alternativ)?

Att staplarna överstiger 100 % beror på att flera alternativ har angetts som svar.

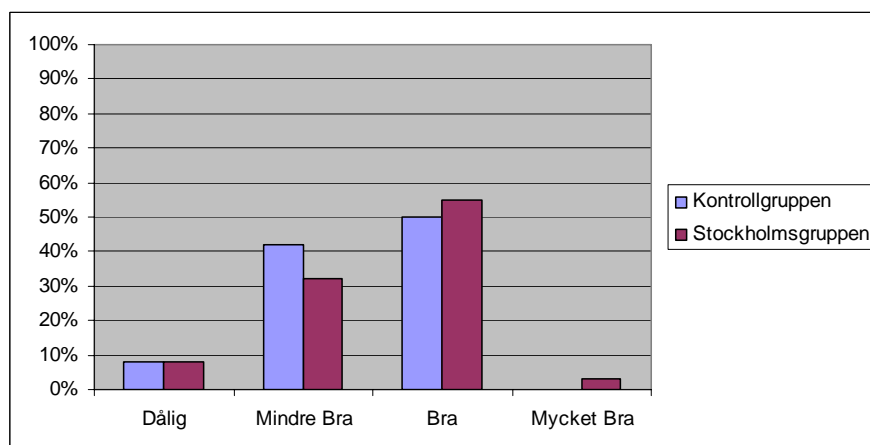
Figur 35 – Har det blivit som du har förväntat dig när du har bytt klubb?

Figur 36 – Hur tror du att moralen kring övergångar är bland spelare i Sverige?

Fråga 19. Exempel:

Kontrollgruppen: Pengar är tyvärr drivkraften för många unga spelare, inte kärleken till att få spela fotboll.

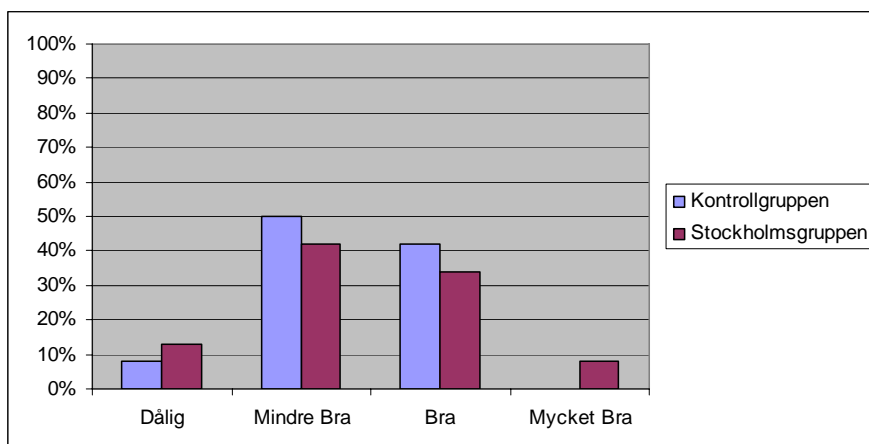

Figur 37 – Hur är klubbarnas moral när det gäller övergångar?

Fråga 20. Exempel:

Kontrollgruppen: De vill få Bosman-spelare till klubben men så fort någon vill lämna som Bosman, har den spelaren ingen klubbkänsla.

Stockholmsgruppen: De vill ha ut så mycket som möjligt och tänker bara på ekonomi. Klubbarna ser inte alltid till spelarens bästa, båda parterna vill ha ut så mycket som möjligt.

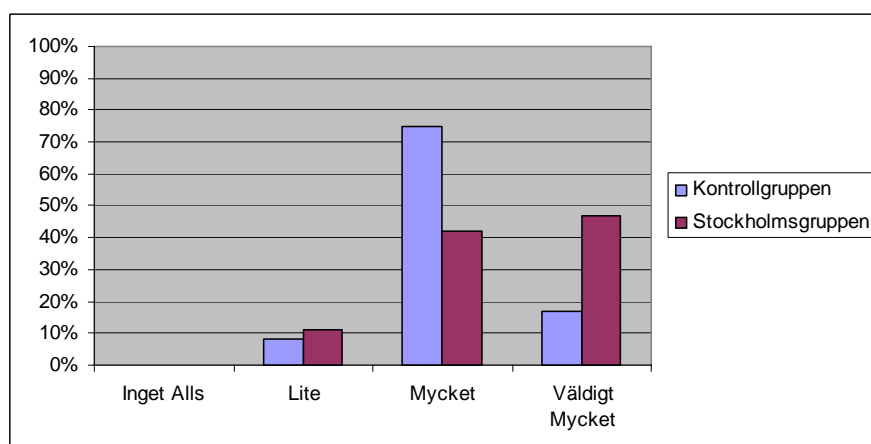

Figur 38 – Hur är agenternas moral när det gäller övergångar?

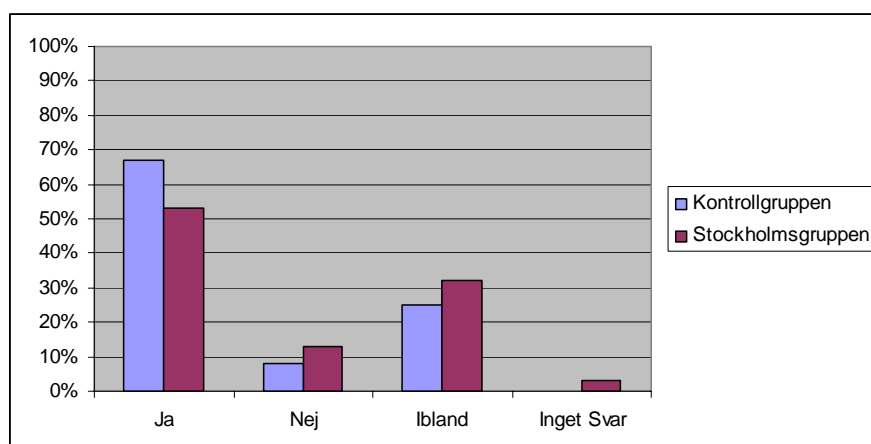
Fråga 21. Exempel:

Kontrollgruppen: Många agenter vill bara tjäna snabba pengar.

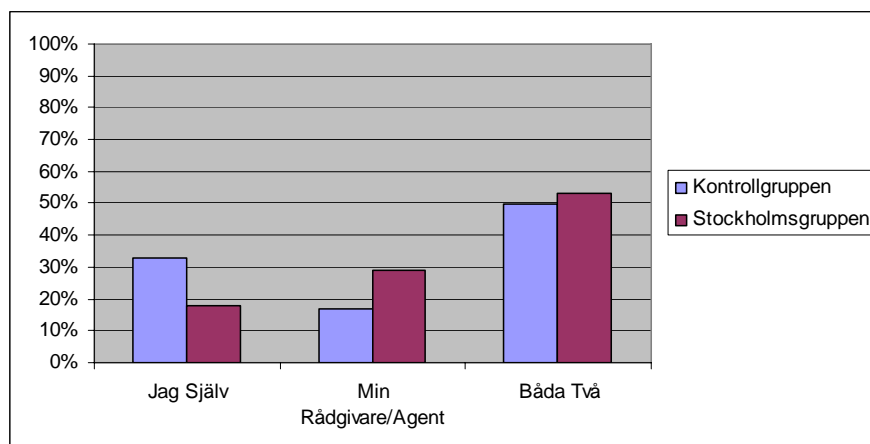
Stockholmsgruppen: Agenten vet vad jag vill och handlar därefter.

Figur 39 – Hur mycket har du att säga till om vid en eventuell övergång?

Figur 40 – Är du med vid förhandlingen?

Figur 41 – Vem för talan vid förhandlingen?

4.3. *Datainsamling – Intervjuer*

4.3.1. Respondent A

Vad tycker du om skiljenämnden?

SvFF har sina egna stadgar och regler och då fotbollsklubbarna tillhör fotbollsfamiljen är de tvungna att acceptera och följa dessa. Om det uppstår en tvist, till exempel ett kontraktsbrott eller problem med det ekonomiska avtalet, drivs inte frågan civilrättsligt utan i SvFF: s skiljenämnd. Detta tycker jag är bra eftersom 99 % av tvisterna handlar just om själva fotbollen.

Är du nöjd med hur övergångar går till – regelmässigt och praktiskt?

Jag tycker att de nuvarande handlingarna fungerar väldigt bra och att de flesta övergångarna går till på ett bra sätt. När problem uppstår är det moralen som brister och inte kontraktet i sig. SvFF kräver att klubbarna bifogar spelarens ekonomiska avtal för att bevisa att spelaren är professionell och inte amatör. Jag anser att man är överens när man säger att man är överens, inte när pappret skrivs på. Detta brukar alltid fungera, men innan kontrakten är påskrivna kan man inte vara säker på någonting.

4.3.2. Respondent B

Hur går en korrekt övergång till när man förhandlar med en kontrakterad spelare?

Den typen av övergångar som vi jobbar med, gäller professionella det vill säga de som har fotbollen som sitt levebröd. Med sin arbetsgivare har spelarna kontrakt som tar upp deras

skyldigheter och rättigheter. I Sverige är gränsen för kontraktsförhandling med en ny klubb när det återstår sex månader av kontraktstiden men i Europa är det tolv månader som gäller.

En förutsättning för att förhandla med en kontrakterad spelare är att vara överens med hans arbetsgivare, det vill säga hans nuvarande klubb. Det är först när spelaren, den nuvarande klubben och den nya klubben har skrivit under som övergången är klar. Alla andra eventuella överenskommelser gäller inte.

Klubbarna måste vara överens och ge tillåtelse till förhandlingen med spelaren, efter detta är vi den ända klubben som får förhandla. Det händer ofta att spelare skriver på alla avtal, men i slutändan är det den nuvarande klubben som bestämmer. Det är inte alltid man hinner skriva ett avtal mellan klubbarna, men man har en muntlig överenskommelse.

Är det bra att klubbarna måste använda SvFF: s spelaravtal?

Parten för att hålla ihop allt är SvFF som ställer krav på att alla professionella ska ha ett spelaravtal. Avtalet är framtaget av FIFA och UEFA och ska se liknande ut i hela världen. Detta huvudavtal är registrerat i ett arkiv hos SvFF som kan se om en spelare är kontrakterad. Vid en eventuell tvist ersätter detta avtal det ekonomiska avtalet mellan klubb och spelare.

Är du nöjd med SvFF: s reglemente för övergångar?

När det gäller sex-månaders regeln brister reglementet, eftersom det kan uppstå problem vid övergångar utanför Sverige, då FIFA kommer att hänvisa till de internationella reglerna.

Sedan Bosman-domen började tillämpas den 1 september år 2001 har det hänt mycket med reglerna för övergångar. I början var det ganska rörigt med många missförstånd, men det har blivit bättre. Det gäller att klubbarna är på sin vakt, speciellt de mindre klubbarna och i de lägre divisionerna. Nu har man börjat hitta sin form och jag tycker att reglerna är förenklade och de ger klubbarna olika möjligheter för till exempel utlåning. Det är viktigt att SvFF är tydliga utåt. Jag tror att elitklubbarna har koll på övergångar och att de svenska reglerna blivit mer och mer anpassade för vår säsong.

Är du nöjd med hur övergångar går till – regelmässigt och praktiskt?

Moralen mellan klubbarna är hög och en muntlig överenskommelse gäller. Jag har aldrig upplevt några problem vid en övergång, men jag kan tänka mig att det kan uppstå om en spelare inte vill byta klubb. Då alla blir giriga när pengar är inblandade, kanske inte moral och

etik är en grundsten i alla situationer. Klubben vill ha så mycket pengar som möjligt samtidigt som spelaren och rådgivaren vill tjäna så mycket pengar som möjligt.

Har spelarna tillräcklig kunskap om SvFF: s regler?

Det är få gånger som jag träffat spelare med låg moral, däremot kan det bli missförstånd. Reglerna är idag mycket svåra och jag tror att det ofta beror på okunskap vid missförstånd, eftersom min uppfattning är att spelarna inte läser reglerna. De flesta spelarna läser inte igenom avtalen innan de skriver på. Förhandlingen kan ha pågått under en lång tid och när det är dags att skriva på antar man att det man är överens om står i avtalet.

Vad tycker du om skiljenämnden?

Den är bra. Det är ett verktyg som behandlar de regler som vi lever med. Det är bättre än en vanlig civilrättsdomstol som saknar fotbollskunskap. För framtiden kanske SvFF bör se över utformningen av skiljenämnden. Jag tror att det kommer att bli mer skiljenämnds-förfarande än det var för fem år sedan.

4.3.3. Respondent C

Hur ser din process ut vid övergångar med en kontrakterad spelare?

Det finns två olika scenarier som kan uppstå. Det vanligaste är att jag har en spelare som jag representerar. Då spelaren har sagt att han vill till en ny klubb undersöker jag i slutet av sommaren eller säsongen vilka olika möjligheter som finns. De tilltänkta klubbarna får veta att spelaren har för avsikt att röra på sig och förhoppningsvis är det någon klubb som tycker att han är intressant. Sedan kontaktas den nuvarande klubben och de båda får försöka att komma till en överenskommelse.

Det andra scenariot som också är ganska vanligt, är att klubben själv har scoutat och upptäckt en av mina spelare. Nästa steg är att klubbarna diskuterar sina villkor. Under en normal procedur när man har en ganska bra spelare som kontraktet snart går ut på, vet de flesta om detta och olika klubbar tar kontakt. Väldigt enkelt scenario för mig som agent.

Hur inleder man en förhandling med en spelare?

Klubbarna måste först komma överens, sedan har man tillåtelse att förhandla med spelaren.

Hur går det till när din spelare vill söka sig till en ny klubb?

Jag får en fullmakt av spelaren för att se till hans bästa och hitta lösningar för honom som gör att han känner sig nöjd. Det är ganska komplicerat att hitta klubbar åt spelare. Många faktorer spelar in till exempel de ekonomiska aspekterna. Man kan inte bara välja och vraka utan det ligger en hel del jobb bakom.

Hur agerar du om din spelare vill till en klubb som ger sämre ekonomiska förutsättningar?

Det är ingen konflikt för mig eftersom det alltid är spelaren som bestämmer. Mina intressen är väldigt enkla, jag får en viss procent på vad de tjänar i månaden och självklart vill jag att de ska tjäna så mycket som möjligt. Om inte spelaren vill till den ekonomiskt bästa klubben får jag acceptera det och det gör jag alltid. Vi får bara skriva kontrakt på två år med en spelare, vilket gör relationen till spelaren väldigt viktig. Man vill inte ha en konflikt med spelaren på grund av en sådan sak. I processen att hitta en ny klubb filtreras de alternativ som spelaren inte är intresserad av bort, vilket gör att konflikter av den arten sällan uppstår.

Är du nöjd med SvFF: s reglemente för övergångar?

Nej, jag tycker att de är onödigt komplicerade. Generellt sätt tycker jag att en spelare utan kontrakt ska få byta klubb som han vill, men idag finns det regler för att klubbarna måste vara överens redan från tolv års ålder. Det tycker jag är fel. Jag ser ingen skillnad mellan en 21-åring och en 24-åring i valet om han får byta klubb eller inte. Situationen som sådan är inte bra eftersom spelarna inte har någon frihet. Jag vet att FIFA har dessa bestämmelser, men eftersom SvFF är en del av FIFA måste de kunna påverka de regler som är felaktiga. Efter Bosman-domen var SvFF ett av de sista förbunden i Europa att överge systemet med övergångssummor vid varje övergång. Detta system infördes redan två till tre år innan i resten av Europa och detta var för mig en stor blunder av Sverige.

Har spelarna tillräcklig kunskap om SvFF: s regler?

Jag tror att konflikter där man missuppfattat reglerna aldrig uppstår. Reglerna i sig är klara men alla förstår inte vidden av dem.

Är spelarna medvetna om sina skyldigheter och rättigheter?

Spelarna har ett ansvar att läsa igenom alla paragrafer och min uppfattning är att de flesta gör det.

Hur är klubbarnas moral vid övergångar?

Vad det gäller övergångar så vet jag inte om de har någon särskild moral. Jag har inga synpunkter på det.

Hur är spelarnas moral vid övergångar?

Jag har inga synpunkter på det heller.

Vad ska man tänka på när man förhandlar med en klubb?

Man ska tänka på att vara väldigt tydlig från första början för att undvika konflikter. Många av klubbarna lever fortfarande i en värld där de tror att klubbkänsla och lojalitet är en viktig fråga, men så är det inte idag. Tiderna har förändrats och nuförtiden styr pengarna.

Läser dina spelare igenom kontraktet innan de skriver på?

Jag tycker att det skulle vara otroligt märkligt om de inte gjorde det. Jag går igenom kontraktet med dem verbalt och förutsätter att de även har läst igenom avtalet. Av egen erfarenhet har jag sett att vid utländska avtal läser de inte igenom på grund av att de är långa. Jag har aldrig varit med om detta när det skrivits svenska avtal.

5. Diskussion

Processen vid spelarövergångar är i stort sett densamma för de respondenter vi har intervjuat. De har ett invant beteende efter många år inom branschen och när vi jämför regelverken med deras intervjusvar, ser vi att de till viss del följer de internationella reglerna framför de nationella.

Nästan alla Allsvenska klubbar tycker att reglerna för övergångar är tydliga, medan svaren förändras för klubbarna i de övriga divisionerna. Vi tror det beror på att de inte är lika vana vid de nya nationella övergångsreglerna. De Allsvenska klubbarna har länge anammat FIFA:s internationella regelverk när de har köpt och sålt spelare internationellt, vilket har medfört rutin och stor kunskap om Bosman-reglerna. De Superettan-klubbar som har pendlat mellan Allsvenskan och Superettan under senare år, agerar mer professionellt. En avgörande faktor till detta tror vi är att även de klubbarna har vana vid internationella övergångar.

Är det bra att regelverken skiljer sig från varandra? Vore det inte bättre om SvFF hade anammat hela FIFA:s regelverk direkt? Vissa punkter måste skilja sig åt och anpassas till den svenska säsongen. Att regelverken skiljer sig på avgörande punkter kan emellertid medföra att det uppkommer onödiga konflikter eftersom det är svårt att hålla reda på vad som gäller nationellt kontra internationellt. Dessa gråzoner inbjuder klubbar, agenter och spelare till att kringgå reglerna och testa var gränsen går. *Vilka är egentligen menade att läsa reglementet?*

Reglementet är en text som är juridiskt formulerad för att minska risken att missuppfattas. Därför ska inte SvFF göra det enklare, endast tydligare. Klubbarna måste själva ta ansvar för att inneha den kunskap som krävs och sedan informera sina spelare om vad som gäller. Några klubbar i Damallsvenskan efterlyser någon form av utbildning i regelfrågor för att processen ska bli tydligare. Vi tycker det är en bra idé eftersom vi tror att i de fall som klubbarna är missnöjda med reglerna handlar det om att de inte är vana att hantera det nya regelverket. Samtliga klubbar i Damallsvenskan har angett att de inte säljer mer än 0-25 % av spelartruppen, vilket påvisar att de inte använder sig av reglementet för kontrakterade spelare mer än i enstaka fall. Detta kan ha resulterat i att några klubbar har liten erfarenhet och rutin av de regler som berör professionella spelare. *Vilka konsekvenser kan det nya regelverket få?*

Vi har vid några tillfällen upptäckt att ansvariga för övergångar i klubbar har fel gällande de svenska reglerna. Detta beror förmodligen på att de under flera år har förhandlat med spelare internationellt och då SvFF: s regler är relativt nya har de inte upptäckt när reglerna skiljer sig åt. Vi halt valt att belysa fyra punkter som kan ställa till problem för de inblandade vid övergångar.

- *I Europa är det tolv månader som gäller vid vilken tidpunkt man får förhandla med en kontrakterad spelare.* Respondenten menar att reglerna i Europa skiljer sig från de svenska och att detta kan skapa tvister då en svensk klubb som agerar utifrån svenska regler får fel om ärendet tas upp hos FIFA då deras regler gäller vid internationella övergångar. Påståendet stämmer inte men det visar på att det kan skapas komplikationer när man måste anpassa övergångarna till två olika reglementen.
- *En klubb får inte ta kontakt med en kontrakterad spelare förrän klubbarna är överens om villkoren.* Denna regel finns inte i SvFF: s reglemente, vilket återigen visar att det är många i de stora klubbarna som är vana vid att arbeta med de internationella reglerna och därför inte reagerat på detta. Om SvFF: s reglemente hade motsvarat de internationella reglerna skulle det vara lättare för alla parter att rätta sig efter dem. Beror detta på att regelverket är så pass nytt och att alla regler inte är överförda och helt anpassade för Sverige? Eller beror det på att SvFF inte tycker att regeln är relevant? Vi tror att det kan skapa en känsla av dålig moral hos klubbarna då de som agerar utifrån de svenska reglerna kan inleda förhandlingar med spelare utan att först kontakta klubben. Man kan få känslan av att klubbar går bakom ryggen på varandra för att skapa sig fördelar medan de egentligen endast följer reglerna.
- *Bör man vara överens med klubben innan man börjar förhandla med spelaren?* Detta är inget måste enligt de svenska reglerna, däremot anser vi att det kan vara bra för alla inblandade parter, eftersom det i slutändan är den nuvarande klubben som bestämmer om det ska bli en övergång eller inte.
- *Enligt kap. 4 § 15.1 i SvFF: s Tävlingsbestämmelser får inte en spelare skriva på en övergångsanmälan för en klubb om han redan skrivit på en övergångsanmälan för en annan klubb?* Regeln som AIK syftar på säger att när en spelare anmält övergång till en ny klubb får han inte anmäla övergång till en tredje klubb, innan han är spelklar för den nya klubben. Vi ställer oss frågan vad som egentligen menas med att anmäla en övergång? Enligt AIK betyder det att en spelare inte får skriva under en övergångsanmälan om detta redan skett. Enligt SvFF betyder det att

övergångsanmälan ska vara påskriven av spelare och de två klubbarna och sedan skickats in till SvFF för registrering. Innan detta är gjort är spelaren inte spelklar för den nya klubben. Regeln är otydlig och detta kan vara ytterligare en punkt som gör att missförstånd uppstår. I FIFA: s reglemente står det att en professionell som skriver på fler än ett kontrakt gällande samma period ska bestraffas. Här anser vi att FIFA klart och tydligt har angett vad som gäller medan de svenska reglerna kanske är något otydliga. *Räcker de påföljder som utdelas vid ett kontraktsbrott eller ett brott mot SvFF: s reglemente?*

Kan skiljeförfarandet i Sverige medföra att reglerna indirekt blir mer otydliga eftersom det inte finns några klara direktiv gällande påföljder vid ett regelbrott? Vi inser att detta inte går att ändra på då idrotten i Sverige har bestämt sig för att tvister ska lösas på detta sätt, vilket vi tycker är bra, men vi tycker ändå att det borde finnas fastställda regler för skiljemannen att följa. Majoriteten av dem som svarade på klubbenkäten anser att de vill ha kvar skiljenämnden. Vi tror att detta beror på att många är av åsikten att fotbollsärenden ska avgöras inom familjen, eftersom skiljenämnden behandlar de regler som klubbarna lever i och att en vanlig domstol saknar fotbollskunnande. *Hur står det egentligen till i fotbolls familjen?*

Mycket har förändrats i reglerna (FIFA och SvFF) de senaste åren, vilket leder till att många förbund och länder agerar olika och därför även klubbarna. Större delen av målgruppen anser sig vara nöjd med SvFF: s hantering av övergångar. Många tycker att servicen är snabb och att de lämnar snabba och klara besked vid frågor gällande övergångar. De flesta klubbarna i Damallsvenskan anser att de är nöjda med hur spelarövergångar går till praktiskt. Detta kan jämföras med att det endast är 2/3 som är nöjda i Allsvenskan och Superettan. Vi tror att skillnaden beror på att fler spelare rör på sig i herrserierna och att pengar har fått en allt större roll inom herrfotbollen. Alla inblandade parter har sina egna intressen vilket kan leda till motstridigheter, speciellt när de moraliska aspekterna brister. I de fall där klubbarna i herrserierna är missnöjda med processen handlar det inte om regelverket utan snarare om agents och spelares bristande moral. Speciellt tydligt är detta i Superettan, där deras svar skiljer sig markant mot de övrigas. Vi tror det beror på att de inblandade har mindre yrkeserfarenhet och därför agerar mindre professionellt. Denna hypotes stöds av att endast delar av trupperna i Superettan och Damallsvenskan har SvFF: s Spelaravtal. Den bristande professionaliteten kan bero på okunskap som en följd av att reglerna är nya, vilket i sin tur leder till att många agerar bristfälligt. Bristerna kan även handla om att de inte är helt ärliga

mot varandra, man försöker skaffa sig fördelar och har i alla situationer inte klart för sig vad som gäller. *Talar alla samma språk i Fotbollssverige?*

De flesta klubbarna i herrserierna anser att man inte bör använda sig av muntliga avtal, däremot anser hälften att man är överens innan alla papper är påskrivna. Detta pekar på att de få gånger som muntliga avtal används finns det risk för att det går fel eftersom ungefär hälften anser att man inte är överens. Ett stort problem vid muntliga avtal är att ord står mot ord. Några påpekar att man inom fotbollsfamiljen ska tala samma språk och därför kunna lita på varandra, samt på muntliga överenskommelser. Andra påstår att klubbkänsla och moral inte längre är viktigt då pengar styr allt mer och mer. Har spelarna tappat lite av kärleken till spelet och är månadslönen det viktigaste i dagens fotboll? Klubbkänsla och moral verkar vara passé. Klubbarna och spelarna borde tillsammans med SvFF sätta ner foten och säga ifrån, för att behålla tjustningen inom sporten och inte låta bristande moral och pengar styra spelet. *Eller är spelarna nöjda med situationen som den är idag?*

Genom i stort sett hela spelarenkäten följer Stockholms- och kontrollgruppens svar varandra. Detta tycker vi är intressant eftersom svaren då inte är specifika för en storstadsregion utan kan appliceras på hela landet. De flesta spelarna anser att deras övergångar har fungerat bra hittills och det verkar som att de flesta tycker att hanteringen sköts på ett bra sätt. Många spelare svarar att det inte har läst igenom avtalet samt tillhörande paragrafer. Detta är för oss märkligt då spelarna skriver på ett avtal som påverkar upp till fem år av deras liv, utan att fullt ut veta vad det innehåller. De flesta har inte läst SvFF: s regler, vilket vi dock har förståelse för, eftersom det inte i första hand är för dem reglementet är skrivet. Trots detta tror vi att det skulle underlätta om spelarna vet vilka regler som gäller för deras fotbollsutövande och vad som styr deras yrkeskarriär. Flertalet av dem som har läst SvFF: s regler tycker att de är mindre tydliga, kanske är de alltför juridiskt formulerade och bäst lämpade för dem som arbetar med avtal och övergångar. *Vad vet då spelarna om sina avtal?*

Fem spelare svarar nej eller vet inte på frågan om de har skrivit på SvFF: s spelaravtal. Respondenterna som har fyllt i enkäten är mellan 19 och 37 år gamla och spelar fotboll i Allsvenskan, alltså kan vi anta att alla är professionella och därmed har Spelaravtalet. Vi förutsätter att de tjänar mer än 250 kronor i månaden och därmed borde alla spelare ha avtalet. Det är konstigt och skrämmande att de inte vet vad de har skrivit på? De flesta läser igenom

sitt ekonomiska avtal, medan Spelaravtalet inte läses lika noggrant. *Är detta tack vare att spelarna litar på övriga inblandade?*

Många tycker att spelarna, klubbarna och agenterna har låg moral, ändå litar 95 % av spelarna på sin rådgivare. Vi reagerar på att de litar på någon som de själva anser har låg moral. Tycker de att agents moral i allmänhet är dålig men att de litar på sin egen? Cirka hälften av spelarna är inte med vid förhandlingarna men ändå anser de flesta att de har mycket att säga till om, vilket stärker att de tycker att deras egen agent har hög moral. Att spelarna inte läser igenom avtalet och paragraferna, som kommer från klubben, är förvånande då många spelare anser att klubbarna har låg moral. Bör man inte vara extra noga då man inte har fullt förtroende för klubben?

5.1. Slutsatser

- Utvärderingen av processen vid spelarövergångar, både regelmässigt och praktiskt, visar att SvFF: s reglemente för övergångar är bra. Då reglerna är nya är de inte helt optimalt skrivna. Reglementet är tydligt men att det inte är helt anpassat efter FIFA: s regler gör att processen försvåras för de inblandade då det kan uppstå missförstånd. Detta leder till att klubbarna måste agera mer professionellt. Genom att öka sin kunskap minimerar klubben risken för att råka ut för missförstånd och felaktigheter. Fotbollen behöver fler ledare med anpassad utbildning.
- SvFF bör ställa högre krav på att ledare i berörda positioner ska inneha den kunskap som krävs. Resultatet visar att ju högre division, desto mer erfarenhet finns i organisationen, vilket resulterar i färre problem. Reglementet är en juridiskt formulerad text och är därför svår att förstå för dem som inte regelbundet kommer i kontakt med dessa frågor. Lösningen på detta är inte att SvFF skriver enklare regler utan att ställa krav på alla inblandade.
- Bristande moral är något som blir allt vanligare och kanske borde SvFF sätta ner foten och statuera exempel. Fotbollsfamiljen ska tala samma språk och gör den inte det måste SvFF som högsta organ säga ifrån.

5.2. Vidare forskning

Regelverket är så pass nytt att det inte är konstigt att det brister på vissa punkter. Det har redan ändrats en gång inför säsongen 2006 och vi tycker att det ska fortsätta att uppdateras varje år tills det har hittat sin optimala form. Det är dags för en översyn av reglerna där de avviker från FIFA: s reglemente eftersom vi tycker att de ska anpassas i största möjliga mån.

Käll- och litteraturförteckning

Otryckta källor

Muntliga

- 1) I författarnas ägo
 - Bandupptagning
 - Intervju 24/1 2006 med Respondent A
 - Intervju 8/2 2006 med Respondent B
 - Intervju 9/2 2006 med Respondent C

Skriftliga

- 1) I författarnas ägo
 - Mail från Ulrika Karlsson, Förbundsjurist, SvFF, 27/2 2006
 - Mail från Göran Blomgren, Juridik- och tävlingsenheten, SvFF, 20/2 2006
 - SvFF: s Spelaravtal bifogat ett mail från Ulrika Karlsson, Förbundsjurist, SvFF, 20/1 2006

Tryckta källor

Ejlertsson, Göran, *Enkäten i praktiken: En handbok i enkätmetodik*, 2. uppl. (Lund: Studentlitteratur, 2005)

Fhager, Carl, "FIFA: s transferregler – några anmärkningar beträffande dess praktiska konsekvenser": i *Artikelsamling 2005*, red. Krister Malmsten, Idrottsjuridisk skriftserie Nr 10 (Växjö: SISU Idrottsböcker, 2005), s. 57-63.

Lantz, Annika, *Intervjumetodik: Den professionellt genomförda intervjun* (Lund: Studentlitteratur, 1993)

Malmsten, Krister, Pallin, Christer, *Idrottens föreningsrätt*, 2. uppl. (Stockholm: Norstedts Juridik AB, 2005)

Trost, Jan, *Enkätboken*, 2. uppl. (Lund: Studentlitteratur, 2001)

Trost, Jan, *Kvalitativa intervjuer*, 2. uppl. (Lund: Studentlitteratur, 1997)

Elektroniska källor

SvFF, Tävlingsbestämmelser, 2006 <<http://www.svenskfotboll.se/files/{A1DAB959-55DD-417A-BF53-9ABA6A63ECDD}.pdf>> (2006-01-23).

Joakim Svensson, Batan: "Jag blev lurad", 2005-11-21

<<http://expressen.se/expressen/jsp/polopoly.jsp?a=474138>> (2006-01-05).

Anders Lundqvist, Batan ratade AIK - skrev på för Djurgården, 2005-11-21

<<http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?d=672&a=491162&previousRenderType=1>> (2006-01-05).

AIK Fotboll genom Charlie Granfelt, AIK Fotboll om hoten mot Stefan Batan, 2005-11-23

<<http://www.aik.se/fotboll/aikindex.html?fotboll/2005/herrar/lasvart/051123stefanbatan.html>> (2006-01-05).

Mats Bråstedt, AIK:s vd: Batan ska stängas av. Batan: Min agent lurade mig. Agenten: Jag är besviken,

2005-11-22 <<http://www.expressen.se/expressen/jsp/polopoly.jsp?a=474573>> (2006-01-05).

Mathias Gurestam, Batan kan tvingas att spela i AIK, 2005-11-23

<http://www.city.se/ArticlePages/200511/22/20051122171002_City753/20051122171002_City753.dbp.asp> (2006-01-05).

Emil Englund, Stefan Batan kan inte bli avstängd, 2005-11-23

<<http://svt.se/svt/jsp/Crosslink.jsp?d=21511&a=492030>> (2006-01-05).

Emil Englund, AIK tar inte Batan-fallet vidare, 2005-12-09

<<http://svt.se/svt/jsp/Crosslink.jsp?d=21807&a=502243>> (2006-01-05).

AIK:s hemsida, Affären Stefan Batan – slutord från AIK, 2005-12-09

<<http://www.aik.se/fotboll/aikindex.html?fotboll/2005/herrar/lasvart/051209batan.html>> (2006-01-05).

www.europa.eu.int: s hemsida, Idrott och fri rörlighet Bosman domen,

<http://europa.eu.int/comm/sport/key_files/cirk/b_bosman_sv.html> (2003-12-14).

Sven Gustavsson, Nu har Sverige accepterat Bosman-domen, 2004-03-27

<<http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?d=647&a=248749>> (2006-02-15).

Thomas Fransson, Slutet på den ideella verksamheten? <<http://www.hskfotboll.nu/bosman2.html>>

(2006-02-15).

SvFF, Övergångar i Sverige FIFA-anpassas, <<http://www.svenskfotboll.se/t2vv.asp?p=7175&x=1&a=96478>>

(2006-02-15).

Daniel Sjöberg, Allsvenska klubbarna väl förberedda för Bosman, 2005-02-25

<<http://www.fotbolldirekt.com/IndexNews.cfm?ID=15837>> (2006-02-15).

www.hskfotboll.nu, Lagrell och Fransson debatterar Bosman-domen, 2004-10-06

<<http://www.hskfotboll.nu/lagrell.html>> (2006-01-05).

FIFA, Regulations for the Status and Transfer of Players, 2003-10-19

<http://www.fifa.com/documents/static/regulations/Status_Transfer_EN.pdf> (2006-01-26).

SvFF, Reglemente för spelaragenter, 2006-01-22 <<http://www.svenskfotboll.se/files/{8943A5B1-CD0B-4ADC-849F-69CE46ECD7B6}.pdf>> (2006-01-30).

SvFF, Reglemente för SvFF: s skiljenämnd, 2001-02-03 <<http://www.svenskfotboll.se/files/%7B344DEDD2-7358-41DD-A251-E3897F5DB24E%7D.pdf>> (2006-01-30).

Bilaga 1.

KÄLL- OCH LITTERATURSÖKNING

Frågeställningar: Är SvFF: s reglemente för övergångar otydliga, eller brister kunskapen och moralen hos de inblandade vid övergångar där det går fel? Hur ser elitfotbollsklubbarna på processen och reglerna vid spelarövergångar? Finns det några regler för vilka påföljder som fås vid ett kontraktbrott eller ett brott mot SvFF: s reglemente?

VAD?

Ämnesord	Synonymer
Övergångar	Transfer
Övergångar fotboll	Transfer fotboll
Kontrakt fotboll	
Spelarövergångar	
Transferregler	
FIFA	

VARFÖR?

Det var svårt att hitta ämnesord som motsvarade vad vi letade efter för litteratur. Använde vi oss av för vanliga ämnesord fick vi många irrelevanta träffar. För snäva sökningar gav istället inga träffar.

HUR?

Databas	Söksträng	Antal träffar	Antal relevanta träffar
GIH Biblioteket	Övergångar	8	1
	Övergångar fotboll	2	1
	Kontrakt fotboll	4	1
	Spelarövergångar	13	3
	Transfer fotboll	6	3
	Transferregler	1	1
	FIFA	8	-
Libris	Övergångar	31	-
	Övergångar fotboll	-	-
	Kontrakt fotboll	-	-
	Spelarövergångar	-	-
	Transfer fotboll	2	1
	Transferregler	-	-
	FIFA	23	-

KOMMENTARER:

Det var svårt att hitta bra information om tidigare forskning inom ämnet spelarövergångar i svensk fotboll. Bibliotekets databas var bäst för oss eftersom de har böcker som behandlar området. Det enda som egentligen var intressant för oss och som vi kunde använda oss av var böcker om Bosman-fallet och de efterföljande reglerna. Då vi fick tillräcklig information om Bosman via de andra sökningarna har vi valt att inte söka på det ämnesordet.

Bilaga 2.

Översättning av de regler vi har använt ur FIFA: s Regulations for the Status and Transfer of Players.

Steg 1 – Definition av en professionell spelare.

- En spelare som deltar i organiserad fotboll betraktas som amatör eller professionell.
- En professionell spelare har ett skrivet kontrakt med en klubb och får mer i betalning än vad fotbollen kostar honom.

Steg 2 – Perioder då spelare får byta klubb.

- En spelarövergång får bara ske under en av de två registreringsperioderna som är bestämda av de olika förbunden.
- Den första registreringsperioden ska börja vid säsongens slut och ska normalt avslutas före nästa säsong startar. Perioden bör inte överstiga tolv veckor. Den andra registreringsperioden ska normalt börja i mitten av säsongen och bör inte överstiga fyra veckor.

Steg 3 – Tillvägagångssätt vid övergång.

- En klubb som har för avsikt att börja förhandla med en professionell spelare måste informera hans nuvarande klubb skriftligen innan förhandlingen påbörjas. En professionell spelare ska bara kunna skriva kontrakt med en ny klubb om det är sex månader kvar på det nuvarande kontraktet samt om kontraktet har löpt ut. Ett brott mot regeln ska ge lämpliga påföljder.
- Om en agent är närvarande vid kontraktsförhandling, ska hans namn finnas med på kontraktet.

Steg 4 – Registrering av spelare.

- Spelare kan bara bli registrerade om en ansökan från den nya klubben skickas till det berörda förbundet under en registreringsperiod.
- Ansökan om registrering av en professionell spelare måste skickas in tillsammans med en kopia av spelarkontraktet.

Steg 5 – Regler för brott mot reglerna.

- Ett kontrakt mellan en spelare och klubb kan bara avslutas vid kontraktets utgång eller vid samtycke mellan parterna.
- Ett kontrakt kan hävas av någon part utan konsekvenser om befogad grund finns.
- Ett kontrakt kan inte ensidigt hävas under en säsong.
- Följande regler ska tillämpas om ett kontrakt bryts utan befogad grund:
 - Parten som har brutit mot kontraktet ska betala skadestånd.
 - Rätten till skadestånd kan inte tilldelas en tredje part. Om en professionell spelare ska betala skadestånd, är spelaren och hans nya klubb ansvariga för att betalningen äger rum.
 - En klubb som kontrakterar en professionell spelare, som har brutit sitt tidigare kontrakt utan befogad grund, har framkallat att den professionelle spelaren har begått ett brott. Klubben ska förbjudas att registrera nya spelare, nationellt och internationellt, under två registreringsperioder.
 - Om en professionell spelare skriver på fler än ett kontrakt gällande samma period, ska han straffas enligt kapitel IV.

Bilaga 3.

Intervjufrågor respondent A

- **Hur går en korrekt övergång till när man förhandlar med en kontrakterad spelare?**
- Vad tycker du om skiljenämnden?
- Är du nöjd med hur övergångar går till – regelmässigt och praktiskt?

Bilaga 4.

Intervjufrågor respondent B

- **Hur går en korrekt övergång till när man förhandlar med en kontrakterad spelare?**
- Är det bra att klubbarna måste använda SvFF: s spelaravtal?
- Är du nöjd med SvFF: s reglemente för övergångar?
- Är du nöjd med hur övergångar går till – regelmässigt och praktiskt?
- Har spelarna tillräcklig kunskap om SvFF: s regler?
- Vad tycker du om skiljenämnden?

Bilaga 5.

Intervjufrågor respondent C

- **Hur ser din process ut vid övergångar med en kontrakterad spelare?**
- Hur inleder man en förhandling med en spelare?
- Hur går det till när din spelare vill söka sig till en ny klubb?
- Hur agerar du om din spelare vill till en klubb som ger sämre ekonomiska förutsättningar?
- Är du nöjd med SvFF: s reglemente för övergångar?
- Har spelarna tillräcklig kunskap om SvFF: s regler?
- Är spelarna medvetna om sina skyldigheter och rättigheter?
- Hur är klubbarnas moral vid övergångar?
- Hur är spelarnas moral vid övergångar?
- Vad ska man tänka på när man förhandlar med en klubb?
- Läser dina spelare igenom kontraktet innan de skriver på?

Bilaga 6.

Förfrågan

Hej!

Vi är två studenter på Gymnastik- och Idrottshögskolan (GIH) i Stockholm som skriver ett examensarbete på Sport Management programmet (120 p). Vi är intresserade av att lära oss mer om avtalsrätt och valde därför att skriva vår uppsats om spelarövergångar (processen). Syftet vi har valt är att utvärdera spelarövergångar inom svensk elitfotboll. För att vi ska kunna genomföra utvärderingen bifogar vi en enkät som vi skulle bli väldigt tacksamma om ni vill ta er tid att svara på. Det är bra om enkäten besvaras av den som är ansvarig för spelarövergångar i er klubb. Har ni några frågor är ni välkomna att höra av er.

Tack på förhand!
Vänliga hälsningar

Louise Engzell
070-961 16 09
louise_engzell@yahoo.se

och

Åsa Hermanson
070-516 48 86
asa.hermanson@chello.se

Bilaga 7.

Påminnelse

Hej!

Vi är två studenter från GIH i Stockholm som i början på förra veckan skickade ut en enkät gällande vårt examensarbete. Då vi inte har fått svar från er klubb skickar vi återigen ut enkäten. Syftet med vårt examensarbete är att utvärdera processen vid spelarövergångar. Det är väldigt viktigt för oss och för uppsatsens resultat att så många elitklubbar som möjligt svarar på enkäten. Vi skulle bli väldigt tacksamma om ni har möjlighet att ta er tid att svara. Det är bra om den som har hand om övergångar i er klubb svarar på den bifogade enkäten.

Tack på förhand!

Med vänlig hälsning

Louise Engzell och Åsa Hermanson

Bilaga 8.

IDROTTHÖGSKOLAN I STOCKHOLM - sedan 1813
UNIVERSITY COLLEGE OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

Stockholm 2006-02-16

Hej!

Vi är två studenter som läser sista året på Sport Managementprogrammet (120 p) på Gymnastik- och Idrottshögskolan (GIH) i Stockholm. Just nu skriver vi ett examensarbete om spelarövergångar inom svensk elitfotboll. Intresset för ämnet väcktes efter att vi hade läst i tidningarna om Stefan Batans övergång till Djurgårdens IF. Vi ställde oss frågan om reglerna för spelarövergångar brister eller om händelsen bara var en engångsföreteelse. För att få svar vänder vi oss mot er elitklubbar med en enkät. Eftersom syftet med uppsatsen är att utvärdera spelarövergångar är det av stor betydelse om ni vill hjälpa oss.

Enkäten består av 29 frågor och tar inte mer tid än ca 20 min att besvara. Det är viktigt för resultatet att ni svarar så fullständigt ni kan på alla frågor. Det är möjligt för er att svara på frågorna direkt i dokumentet. Dubbelklicka på svarsrutan och ange ”markerad” som standardvärde (default).

Resultaten av enkäten kommer att sammanfattas i uppsatsen. Svaren kommer att behandlas konfidentiellt och det kommer inte att framgå i uppsatsen vem som har svarat vad.

När ni har svarat klart behöver ni bara skicka tillbaka enkäten via mail, (vill ni ha en papperskopia är ni välkomna att maila oss er adress och kontaktperson). Eftersom vi har begränsat med tid på oss är vi tacksamma för svar inom en vecka, d.v.s. innan torsdagen den 23 februari. Har ni några funderingar eller synpunkter är ni också välkomna att höra av er.

Tack för er medverkan!

Vänliga hälsningar,

Louise Engzell

0709-611 609

louise_engzell@yahoo.se

Åsa Hermanson

070-516 48 86

asa.hermanson@chello.se

1. Vilken division spelar ni i?

Allsvenskan

Superettan

Damallsvenskan

2. Hur många procent av er spelartrupp har Svenska Fotbollsförbundets (SvFF) spelaravtal?

0-25 %

26-50 %

51-75 %

76-100 %

3. Har ni läst SvFF: s reglemente för spelarövergångar?

Ja

Nej

Vet ej

4. Tycker ni att SvFF: s regler för spelarövergångar är tydliga?

Ja

Nej

Vet ej

Om Ja på fråga 4 gå vidare till fråga 7.

5. Ge exempel på vilket/vilka sätt reglerna är otydliga?

6. Ge exempel på vad som skulle kunna förändras i SvFF: s reglemente?

7. Hur många procent av de kontrakterade spelarna säljer ni innan kontraktstiden gått ut?

0-25 %

26-50 %

51-75 %

76-100 %

8. Hur många procent av era spelare byter klubb som Bosman-fall?

0-25 %

26-50 %

51-75 %

76-100 %

9. Är ni nöjda med hur spelarövergångar går till (processen)?

Ja

Nej

Vet ej

Om Ja på fråga 9 gå vidare till fråga 11.

10. Ge exempel på varför ni inte är nöjda?

11. Ge exempel på varför ni är nöjda?

12. Är ni nöjda med hur spelarövergångar hanteras av SvFF?

Ja

Nej

Vet ej

Om Ja på fråga 12 gå vidare till fråga 14.

13. Ge exempel på varför ni inte är nöjda?

14. Ge exempel på varför ni är nöjda?

15. Finns det brister hos er klubbar vid hanteringen av spelarövergångar?

Ja

Nej

Vet ej

Om Nej på fråga 15 gå vidare till fråga 17.

16. Ge exempel på vilka brister som finns?

17. Använder ni er av muntliga avtal vid spelarövergångar?

Ja	Nej	Vet ej
☐	☐	☐

18. Skulle ni lita på ett muntligt avtal?

Ja	Nej	Vet ej
☐	☐	☐

Om ja på fråga 18 gå till fråga 20.

19. Ge exempel på varför ni inte litar på ett muntligt avtal?

20. Ge exempel på varför ni litar på ett muntligt avtal?

21. Tycker ni att man är överens innan alla papper skrivits under?

Ja	Nej	Vet ej
☐	☐	☐

22. Hur tycker ni att moralen vid spelarövergångar är i Fotbollssverige?

Dålig	Mindre Bra	Bra	Mycket Bra
☐	☐	☐	☐

23. Hur är spelarnas moral, när det gäller övergångar?

Dålig	Mindre Bra	Bra	Mycket Bra
☐	☐	☐	☐

24. Hur är moralen mellan klubbarna?

Dålig	Mindre Bra	Bra	Mycket Bra
☐	☐	☐	☐

25. Hur är agenternas moral, vid spelarövergångar?

Dålig	Mindre Bra	Bra	Mycket Bra
☐	☐	☐	☐

26. Skulle ni vilja kunna ta upp ett kontraktbrott som ett civilrättsmål i domstol istället för i skiljenämnden?

Ja	Nej	Vet ej
☐	☐	☐

27. Tror ni att det är lätt att begå kontraktbrott?

Ja	Nej	Vet ej
☐	☐	☐

28. Ge exempel på vilka ni tror är de vanligaste sätten?

29. Övriga kommentarer

Tack för er medverkan!

Bilaga 9.

IDROTTSHÖGSKOLAN I STOCKHOLM - sedan 1813
UNIVERSITY COLLEGE OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

Stockholm 2006-02-17

Hej!

Vi är två studenter som läser sista året på Sport Managementprogrammet (120 p) på Gymnastik- och Idrottshögskolan (GIH) i Stockholm. Just nu skriver vi ett examensarbete om spelarövergångar inom svensk elitfotboll. Intresset för ämnet väcktes efter att vi hade läst i tidningarna om Stefan Batans övergång till Djurgårdens IF. Vi ställde oss frågan om reglerna för spelarövergångar brister eller om händelsen bara var en engångsföreteelse. För att få svar vänder vi oss mot er professionella spelare med en enkät. Eftersom syftet med uppsatsen är att utvärdera spelarövergångar är det av stor betydelse om ni vill hjälpa oss.

Enkäten består av 25 frågor och tar inte mer tid än ca 15 min att besvara. Det är viktigt för resultatet att ni svarar så fullständigt ni kan på alla frågor.

Resultaten av enkäten kommer att sammanfattas i uppsatsen. Svaren kommer att behandlas konfidentiellt och det kommer inte att framgå i uppsatsen vem som har svarat vad.

När ni har svarat klart behöver ni bara skicka tillbaka enkäten i det bifogade kuvertet eller faxa enkäten till nummer: 070-614 56 14. Eftersom vi har begränsat med tid på oss är vi tacksamma för svar inom en vecka, d.v.s. innan 25 februari. Har ni några funderingar eller synpunkter är ni också välkomna att höra av er.

Tack för er medverkan!

Vänliga hälsningar,

Louise Engzell

0709-611 609

louise_engzell@yahoo.se

Åsa Hermanson

070-516 48 86

asa.hermanson@chello.se

1. Vilket år är du född?

År 19.....

2. Har du tecknat ett Spelaravtal från SvFF som gäller nu?

Ja	Nej	Vet ej
☐	☐	☐

3. Har du läst texten i avtalet inklusive paragraferna på baksidan?

Ja	Nej	Vet ej
☐	☐	☐

4. Var paragraferna lättförståeliga?

Dåligt	Mindre Bra	Bra	Mycket Bra
☐	☐	☐	☐

Exempel:

5. Har du läst SvFF: s reglemente för övergångar?

Ja	Nej	Vet ej
☐	☐	☐

6. Tycker du att reglerna är tydliga?

Dåligt	Mindre Bra	Bra	Mycket Bra
☐	☐	☐	☐

Exempel:

7. Vem har du som rådgivare?

Har ingen rådgivare	☐
Agent	☐
Advokat	☐
Förälder	☐
Annan:	

8. Litar du på din rådgivare/agent?

Ja Nej

Exempel:

9. Läser du igenom kontraktet ordentligt innan du skriver på?

Ja Nej

Varför:

10. Vad styr ditt agerande vid en förhandling?

Pengar

Klubb

Ort

Familj

Annat:

11. Vad tror du styr rådgivarens/agentens agerande vid en förhandling?

Spelarens bästa Rådgivarens/Agentens bästa Klubbens bästa

Exempel:

12. Vad tror du styr klubbens agerande vid en förhandling?

Spelarens intressen Rådgivarens/Agentens intressen Klubbens intressen

Exempel:

13. Har du bytt klubb under tiden som du redan har varit kontrakterad?

Ja Nej

14. Har dina övergångar fungerat bra hittills?

Ja	Nej
☐	☐

Exempel:

15. Hur många olika klubbar har du tillhört som professionell spelare?

1-2	3-5	6-7	8-9	10 el. fler
☐	☐	☐	☐	☐

16. På vilket sätt kom du till din nuvarande klubb?

Genom försäljning	Som Bosman-fall	Klubben är min moderklubb
☐	☐	☐

17. Hur kom du dit (ett eller flera alternativ)?

Ville spela för klubben	☐
Blev såld till klubben	☐
Familjeförhållanden	☐
Pengarna styrde	☐
Tillbaka till "ursprungsklubben"	☐
Annat:	

18. Har det blivit som du har förväntat dig när du har bytt klubb?

Mindre sällan	Sällan	Ofta	Mer ofta
☐	☐	☐	☐

Exempel:

19. Hur tror du att moralen kring övergångar är bland spelare i Sverige?

Dålig	Mindre Bra	Bra	Mycket Bra
☐	☐	☐	☐

Exempel:

20. Hur är klubbarnas moral när det gäller övergångar?

Dålig	Mindre Bra	Bra	Mycket Bra
☐	☐	☐	☐

Exempel:

21. Hur är agenternas moral när det gäller övergångar?

Dålig	Mindre Bra	Bra	Mycket Bra
☐	☐	☐	☐

Exempel:

22. Hur mycket har du att säga till om vid en eventuell övergång?

Inget alls	Lite	Mycket	Väldigt mycket
☐	☐	☐	☐

23. Är du med vid förhandlingen?

Ja	Nej	Ibland
☐	☐	☐

24. Vem för talan vid förhandlingen?

Jag själv	Min rådgivare/agent	Båda två
☐	☐	☐

25. Övrigt:

Tack för din medverkan!